

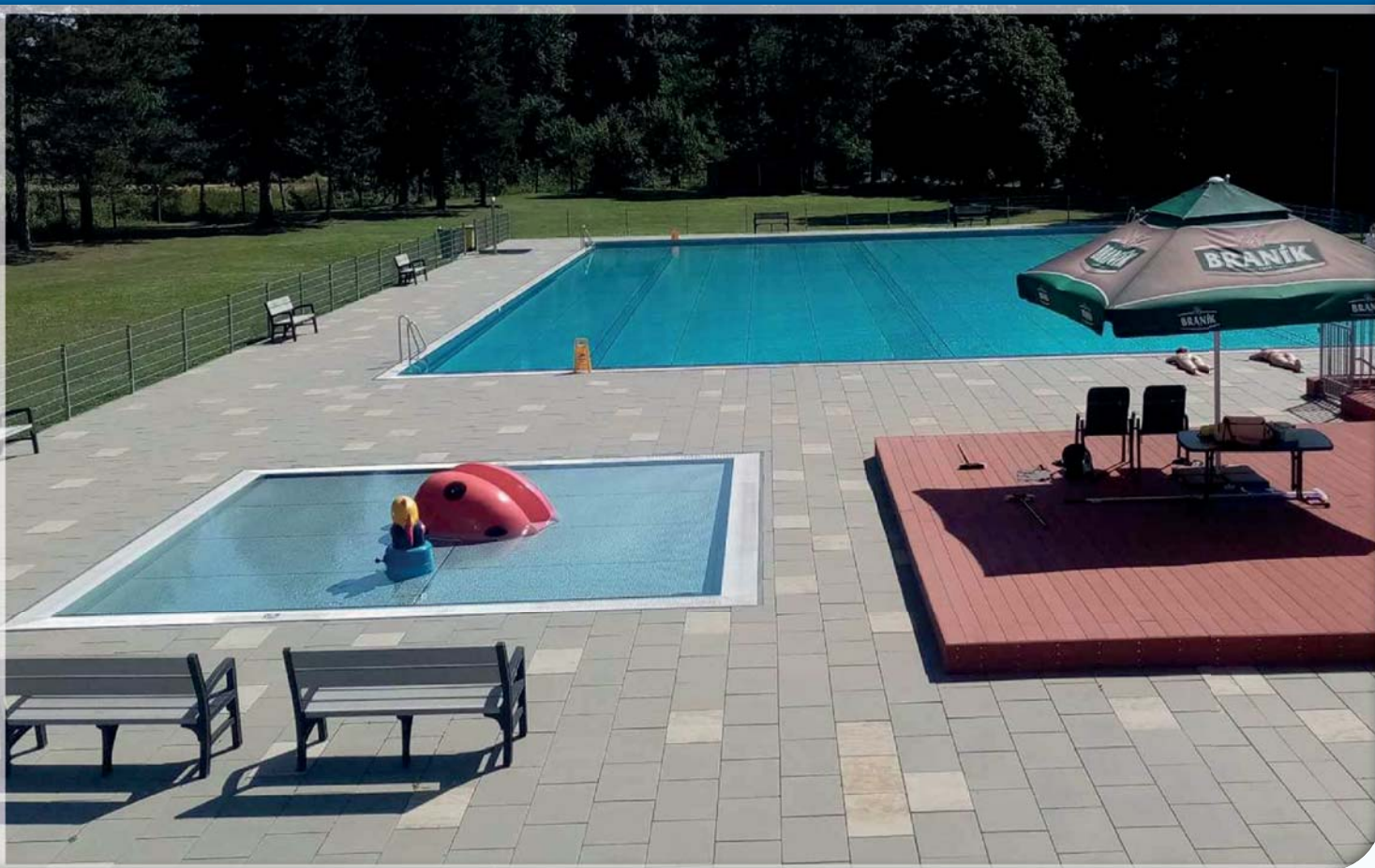
Lipovské listky

62/2023 – červenec

Obsah

- Očima starosty
- Informace pro občany
- ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov
- Cena Anny a Jaromíra Hlubíkových
- Mateřská škola
- Myslivecký spolek Kamenica
- SDH Lipov dětem
- Rybáři Lipov
- FC Lipov
- 14. ročník Lipovské desítky
- Charita
- Tříkrálová sbírka
- Okénko do knihovny
- Lovci perel
- Nové knihy v knihovně
- Noc s Andersenem
- Vycházka za orchiděmi
- Jaroslav Seifert v Lipově
- Vína ročníku 2022 společnosti Agrolip
- Lipovský výkvět se zúčastnil přehlídky HOBLÍK 2023
- Jedličkův ústav v Lipově
- Mužský sbor z Lipova
- FS Lipovjan
- HCM Marka Potěšila v Chicagu
- HCM Petra Galečky
- Program Hornáckých slavností
- Lipovská stopa ve strážnickém skanzenu
- Ze starých letopisů
- Archiv – pouliční turnaj
- Obnovení pouličního turnaje po 37 letech
- Činnost kulturní a školské komise
- Statistika
- Vítání občanů

Vážení spoluobčané, rok 2023 se přehoupl do své druhé poloviny a před sebou máme sluncem prozářené letní měsíce. Pro děti nastal očekávaný čas prázdnin, táborů, výletů a koupání a pro dospělé čas rodinných dovolených, letních aktivit a zaslouženého odpočinku.

Dovolte mně, abych se ohlédl za uplynulými šesti měsíci a rovněž Vás seznámil s aktivitami obce, které by měly být realizovány do konce tohoto roku.

Důležitou problematikou, která byla řešena v uplynulém období, byla otázka případné výstavby vlastních fotovoltaických elektráren. Na základě námi podaných žádostí, které se týkaly možného připojení samostatných fotovoltaických elektráren (FVE), byly mezi obcí Lipov a společností EG.D, a.s. jakožto provozovatelem distribuční soustavy, uzavřeny dvě smlouvy o připojení FVE, a to v domě s pečovatelskou službou a ve stávající budově šaten a na pergole v prostorách koupaliště. Další naše tři žádosti o připojení FVE v budovách základní školy, školní jídelny a mateřské školy byly ze strany EG.D, a.s. zamítnuty se strohým odůvodněním a odkazem na nedostatek kapacity zařízení pro distribuci. Před samotnou výstavbou fotovoltaické elektrárny v budově DPS bylo zadáno zpracování statického posudku střešní konstrukce této budovy, a to s ohledem na plánované umístění FV panelů. Vzhledem k tomu, že dle statického posouzení konstrukce střechy budovy DPS na možné přetížení, zpracovaného autorizovanou firmou, střecha jako celek v současném stavu nevyhovuje na jakékoliv dodatečné přetížení (např. FV panely), rada obce rozhodla o ukončení plánovaného záměru výstavby FVE na této budově, neboť náklady spojené s provedením technických úprav střechy a s vlastní výstavbou FVE by byly z finančního hlediska nepřiměřeně vysoké ve vztahu k případným budoucím úsporám elektrické energie. V současné době je tedy již řešena pouze výstavba FVE na koupališti, kdy v součinnosti

s architektem, statikem a technikem je posuzována otázka možného umístění FV panelů. Je uvažováno, že tato FVE by v budoucnu mohla být případně využita i pro sdílení vyrobené energie s dalšími obecními budovami v rámci komunální energetiky. Mnozí z Vás jistě zaznamenali, že začátkem roku byl u vstupu do budovy obecního úřadu umístěn informační kiosk s přístupem na webové stránky a elektronická úřední deska, která v souladu s platnou legislativou zcela nahrazuje skleněné vitríny (tzv. kamennou úřední desku), ve kterých byly v papírové formě povinně zveřejňovány mnohastránkové úřední dokumenty. Používání elektronické úřední desky představuje jeden z kroků k postupné digitalizaci úřadů, kdy dochází k úspoře prostoru, k dostupnosti dokumentů na jednom místě, k úspoře nákladů spojených s tiskem papírových dokumentů, jakož i k úspoře času vynaloženého na jejich fyzické vyvěšování. Rovněž byly vytvořeny nové webové a facebookové stránky obce, které by měly přispět k lepšímu a pohodlnějšímu sdílení informací.

I v letošním roce obec Lipov zabezpečuje přímé financování dětské a mládežnické kopané provozované na úrovni přípravky, žáků a dorostu. Vzhledem k tomu, že celkové náklady spojené s touto činností v roce 2022 činily 242 tis. Kč, kdy v této části nejsou zahrnuty náklady spojené s provozem fotbalových kabin a fotbalového hřiště, Zastupitelstvo obce Lipov na svém zasedání konaném dne 19. 12. 2022 rozhodlo o zřízení organizační složky obce Lipov s názvem „Dětský a mládežnický sport obce Lipov“. Jejím hlavním předmětem činnosti je v současné době dět-

ská a mládežnická kopaná na úrovni přípravky, žáků a dorostu zahrnující pořádání a organizování tréninků, tréninkových kempů, fotbalových turnajů, přátelských utkání a účast v soutěžních utkáních v rámci organizovaných fotbalových soutěží. Do budoucna je možné, že do této nově zřízené organizační složky mohou být začleněny i jiné sportovní činnosti a aktivity dětí a mládeže. Vedoucím této organizační složky byl jmenován pan Tomáš Sládeček, hlavní trenér kopané dětí a mládeže, který byl 1. června 2023 rovněž zvolen předsedou spolku FC Lipov, z.s..

Hlavní investiční akcí letošního roku je výstavba multifunkčního hřiště s umělým povrchem v prostoru před fotbalovým hřištěm. Jelikož jsme ze strany Národní sportovní agentury koncem června obdrželi oznámení, že naše žádost o dotaci na výstavbu multifunkčního hřiště v rámci programu „Regionální sportovní infrastruktura 2020-2025“ byla schválena k financování, byla tato stavba zahájena dne 10. července, a to předáním staveniště vybranému dodavateli, kterým je firma Merat, s.r.o., Nivnice. Celkové investiční náklady této akce činí 4,372 mil. Kč, přičemž očekávaná dotace činí 2,138 mil. Kč. Dle uzavřené

smlouvy by toto dílo mělo být dokončeno a předáno k užívání v termínu do 30.9.2023. Věřím, že výstavbou tohoto nového veřejného sportoviště vytvoříme pro naše děti a mládež další možnost pro smysluplné trávení volného času formou sportovních aktivit. Následně bude přistoupeno k demoliaci starých fotbalových kabin, které dosloužily a byly již využívány pouze ke skladovým účelům.

V současné době je realizována plánovaná oprava venkovních vstupů do domu s pečovatelskou službou a na základě dokončené projektové

dokumentace bylo zahájeno stavební řízení na opravu mostu „U zubní ordinace“. V souladu se schváleným ročním plánem investičních akcí bude v následujícím období provedena oprava chodníku v ulici „Lagáček“ a v ulici „Městečko“, a také oprava místní komunikace v ulici „Kút“, ke které budou přidruženy další vytypované opravy nejvíce poškozených místních komunikací v jiných ulicích.

Předmětem našeho trvalého zájmu samozřejmě zůstávají projekčně připravené a finančně velmi náročné investiční akce „Cyklostezka Lipov I. a II.

etapa (I. etapa - směr Louka, II. etapa - směr Tasov)“ a „Předprostor koupaliště obce Lipov“, u kterých průběžně sledujeme možnosti dotační podpory, bez které nebude možné tyto akce realizovat.

Vážení spoluobčané, na závěr svého příspěvku mně dovoluji, abych Vám popřál příjemné a pohodové prožití letního období s krásnými zážitky a dobrou náladou, ve kterém si odpočínáte a načerpáte nové síly a pozitivní energii.

JUDr. Ladislav Čerešňák
starosta obce

Informace pro občany

Svazek obcí Lipov, Louka – ČOV a kanalizace

upozorňuje občany a organizace Lipova a Louky, že z důvodu správné funkce kanalizačního systému a čistírny odpadních vod je zakázáno do veřejné kanalizace vypouštět následující:

- látky biologického charakteru jako výpalky z ovoce, vinné kvasnice, kejda
- technické a potravinářské oleje
- postřiky, ředidla a jiné chemické látky

Dále se do kanalizace nesmějí dostat předměty obsahující vlákna, plasty a další materiál:

- vlhčené ubrousky, jednorázové pleny, dámské hygienické potřeby, vatové tyčinky
- pecky z vylišaného ovoce a jiný tuhý odpad

Všechny výše uvedené látky poškozují kanalizační potrubí, čerpací stanice, ČOV a především znemožňují řádný průběh biologických procesů nutných k přečištění odpadní vody.

V minulém období došlo z důvodu vyššího nátoku nepřípustných látek biologického charakteru k vypuštění kontaminované odpadní vody z naší čistírny odpadních vod do říčky Veličky. Za nedodržení stanovených limitů udělila ČIŽP pokutu Svazku obcí ve výši 120 tis. Kč. Při opakování může být udělena pokuta až do výše 1 mil. Kč. Úprava takto znečištěné odpadní vody také vyžaduje další náklady, které se promítají do výše stočného.

Pokud se toto znečištění vyskytne opakovaně, bude proveden kamerový monitoring jednotlivých přípojek (tzn. viník bude dohledán). Není pak vyloučeno, že na základě zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích bude ze strany provozovatele uplatněna sankce za nedovolené vypouštění odpadních vod. Děkujeme občanům za pochopení a respektová-

ní daných pravidel, která jsou nezbytná nejen pro zajištění správné funkčnosti celého kanalizačního systému, ale která také významně přispívají k čistému a bezpečnému životnímu prostředí.

Svazek obcí Lipov, Louka – ČOV a kanalizace

Co jsme v roce 2022 udělali pro životní prostředí?

Díky obyvatelům se naše Obec Lipov může za rok 2022 pochlubit výsledky sběru vysloužilého elektrozařízení předaného ke zpětnému odběru společnosti Elektrowin o celkové hmotnosti 0,34 t. Každý obyvatel tak odevzdal průměrně 0,24 kg spotřebičů. Ušetřili jsme tak spotřebu elektřiny a snížili produkci skleníkových plynů. Nespotřebovali jsme ropu, železnou rudu, měď a hliník, které jsou potřebné pro průmyslovou výrobu. Nahradili jsme je právě recyklací odevzdaných spotřebičů.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísluje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin. Vyplývá z něj, že díky našim odpovědným obyvatelům došlo za rok 2022 k úspoře produkce CO₂ o 4,06 tun. Tipnete si, kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 2 ks!

Také nebylo nutné vytěžit a spotřebovat 199,33 litrů ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut např. na cestu z Prahy do Brna po dálnici D1 a to 8 krát.

Došlo také k úspoře 2 051,95 kWh energie. Asi stejné množství, jako kdybychom spustili cyklus myčky nádobí 2052 krát.

Z odevzdaného množství spotřebičů se podařilo vrátit do výroby 196,63 kg železa. Takové množství recyklovaného železa je možné použít pro výrobu 9 ks nových praček, aniž by bylo nutné těžit železnou rudu.

Recyklací vysbíraných spotřebičů se také podařilo získat 6,83 kg mědi, což stačí pro ražbu 1215 1€ mincí, nebo 8,37 kg hliníku, který by sta-

čil na výrobu 559 plechovek o objemu 0,33 l.

Pamatujte! Elektrozařízení obsahuje nejen dále využitelné materiály, ale také škodlivé látky. Odhozením do po-

pelnice se elektrozařízení nedostanou k recyklaci, ale skončí nevyužité na skládce. Odevzdávejte spotřebiče na sběrný dvůr, nebo poslednímu prodejci při zakoupení nového!

OSVĚDČENÍ

O PODÍLU NA ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolektivní systém Elektrowin tímto potvrzuje, že spolupracující partner

OBEC LIPOV

v roce **2022** odevzdal ke zpětnému odběru a recyklaci **340 kg** elektrozařízení, které bylo následně zpracováno s využitím nejlepších dostupných technologií a v souladu s evropskými standardy.

Tím se podílí na:

 snížení produkce skleníkových plynů o 4,06 tun CO₂	→	 množství vzrostlých smrků, které pohltí stejný objem CO ₂ – 2
 omezení těžby o 199,33 litrů ropy	→	 je to stejné jako PHM do osobního auta pro 8 cest Praha – Brno po D1
 úspore 2 051,95 kWh elektrické energie	→	 potřebné k 2 052 mycím cyklům myčky nádobí

recyklaci

196,63 kg železa Fe to odpovídá množství železa potřebnému pro výrobu 9 kusů praček	6,83 kg mědi Cu takové množství by bylo zapotřebí pro ražbu 1215 1€ mincí	8,37 kg hliníku Al to by posloužilo k výrobě 559 plechovek o objemu 0,33 l
--	--	--

Ing. Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

Výpočet proveden na základě výpočetního nástroje WEEE Fora ověřeného PRÉ Consultants bv
Vygenerováno dne: 04.04.2023

Svoz nebezpečného odpadu v naší obci proběhne v těchto termínech:

středa 16.08.2023

středa 18.10.2023

před obecním úřadem od 15:00 do 17:00 hod.

ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov

Při hodnocení toho letošního školního roku můžeme směle konstatovat, že na rozdíl od doby „covidové“ jsme se opět dostali do toho správného tempa. Žáci se učí v lavicích, výuka nebyla přerušena a opět proběhlo spoustu kulturních i sportovních akcí a olympiád, kterých se účastnili i naši žáci a reprezentovali školu v Lipově. Nejenom to, jezdili jsme i na různá divadelní představení, exkurze či výlety, lyžařský kurz. Proběhl i rodičovský ples, za jehož zdárný průběh bych rád poděkoval všem organizátorům a cvičitelkám.

Znovu jsme vybojovali několik výborných umístění, vzpomeňme třeba na 3. místo olympiády z AJ Ivany Slovákové, 4. místo olympiády z MA Jaroslavy Jurenové či 6. místo Michala Jagoše v olympiádě z AJ. Sportovci nás reprezentovali taktéž výborně, tak například okresní přebornice ve stolním tenisu (Hana Johnová, Ivana Slováková a Marie Krausová), okresní přebornice ve vrhu koulí potažmo v hodu kriketovým míčkem Klára Křížanová a Barbora Zubíková a rovněž skvělé 3. místo Hany Johnové na Velické laťce. Naše škola dále zorganizovala Hornácký čtyřboj pro žáky 1. stupně, kde naši mladší žáci z 1. stupně vybojovali celkově 2. místo a několik individuálních medailí (Tomáš Čerešňák, Ivo Bedrava, David Iláš, Prokop Horák a sestry Vendula a Amálie Kučerovy).

Naši malí folkloristé z Lipovjánku 1 a 2 se letos představili nejen na Mladém Hornácku, ale i na Krojovaných slavnostech v Borském Svätém Juru na Slovensku a někteří na mezinárodním festivalu ve Strážnici v celovečerním pořadu o Hornácku (Ne) Mizející svět a na obrazovkách TV NOE. Vrcholem sezony pro nás bude účinkování na Hornáckých slavnostech ve Velké n. V.

Začátkem června jsme opět uspořádali slavnostní předávání Ceny Anny a Jaromíra Hlubíkových. V programu vystoupily všechny složky Lipovjánku, děti z MŠ, děti z trampolínek a žáci ta-

školní lyžařský zájezd

rodičovský ples

karneval

nečního kroužku. Poté byly oceněny děti za vědomostní a sportovní soutěže a nejlepší žáci 5. a 9. třídy. Mezi předávajícími a hosty byla opět paní MUDr. Markéta Fischerová, vnučka Jaromíra Hlubíka, paní Naďa Pařenicová, manželka synovce Jaromíra Hlubíka a její rodina.

V loňském roce ke květnovému zápisu do mateřské školy přišlo na naše místní poměry nevídané množství dětí. Bylo rozhodnuto o rozšíření aktuální kapacity MŠ o jednu třídu, a to v prostorách základní školy. Letos bylo přijato do MŠ o hodně méně dětí, proto se počet oddělení po roce vrací zpátky na dvě.

Od tohoto školního roku již nemáme v žádné kmenové učebně křídovou tabuli. Do zbývajících dvou tříd 2. stupně jsme pořídili nové interaktivní tabule a během prázdnin plánu-

jeme pořídit další do odborné učebny cizích jazyků.

Závěrem bych chtěl všem žákům, rodičům i zaměstnancům ZŠ a MŠ J. Hlubíka Lipov popřát pěkné a slun-

né léto, abychom měli všichni možnost načerpat hodně nových sil do dalšího školního roku, který začne v pondělí 4. 9. 2023.

Petr Galečka, ředitel školy

Horňácký čtyřboj

Lipovjének - Borský Svätý Jur

Lipovjének - MFF Strážnice

Cena Anny a Jaromíra Hlubíkových 2023

Nejlepší žáci 9. třídy

	Jméno	Body
1.	Žáková Renata	8310
2.	Karášková Lucie	6435
3.	Frantová Valerie	5705

Nejlepší žáci 5. třídy

	Jméno	Body
1.	Kučerová Vendula	6225
2.	Prášek Jakub	6050
3.	Trýsková Nikol	5885

Další ocenění

1. STUPEŇ

Individuální reprezentace školy

OLYMPIÁDY

Matematická olympiáda – okresní kolo

5 – Prášek Jakub 16. místo, Kučerová Vendula 19. místo

HORŇÁCKÝ ČTYŘBOJ

2 – Iláš David (3. místo – 60 m), Kučerová Amálie (3. místo – skok daleký)

3 – Bedrava Ivo (2. místo – skok daleký)

4 – Čerešňák Tomáš (1. místo – 60 m)

5 – Horák Prokop (3. místo – skok daleký), Kučerová Vendula (3. místo – 60 m)

Kolektivní reprezentace školy

MC DONALDS CUP (1. kategorie – 4. místo)

1 – Prášek Mikuláš, Jurena Marek, Podlucký Matěj

2 – Podlucký Jan, Iláš David, Zelenka Adam, Holík David

3 – Bedrava Ivo, Zelenka Matyáš (oba vybíjená), Prášková Eliška

MC DONALDS CUP (2. kategorie – 4. místo), VYBÍJENÁ (7. místo, okresní kolo)

4 – Bělín Matouš, Čerešňák Tomáš, Jandzík Timon, Jurena Pavel, Karásek Erik, Melichárek Jan, Karásek Hynek

5 – Šebestů Sára, Kučerová Vendula, Prášek Jakub, Mikésková Tereza, Křivánek Matěj

LIPOVJÁNEK I. + muzika – reprezentace školy v obci a okolí

Jurena Marek, Prášek Mikuláš, Podlucky Matěj, Šantavý Martin, Čerešňáková Miriam, Matulová Emílie, Matulová Rozálie, Kočí Barbora, Pavlov Daniil, Podlucky Jan, Skoumal Honza, Jagošová Anna, Kučerová Amálie, Melicháková Alžběta, Pavlova Diana, Bedrava Ivo, Čerešňák Pavel, Lukeš František, Kolaciova Tereza, Podlucká Tereza, Prášková Eliška, Čerešňák Tomáš, Jurena Pavel, Karásek Hynek, Melichárek Jan, Prášek Jakub, Kučerová Vendula, Kolaciova Kateřina, Maňák Ondřej

2. STUPEŇ

Individuální reprezentace školy

OLYMPIÁDY

Soutěž v cizím jazyce – Aj – Hodonín, okresní kolo

8 – Slovákova Ivana - 3. místo, 6 – Jagoš Michal – 6. místo

Matematická olympiáda - okresní kolo, Hodonín

6 – Jurenová Jaroslava - 4. místo

7 – Machálková Eliška – 20. místo, Jurenová Miroslava – 20. místo

POHÁR ROZHLASU – atletika

9 – Křížanová Renata – 1. místo v hodu koulí

6 – Zubíková Barbora – 1. místo v hodu míčkem

SPORTOVNÍ STŘELBA (vzduchová puška, malorážka)

9 – Žáková Renata

největší úspěchy: 2x 3. místo na mistrovství ČR, členka dorosteneckého reprezentačního družstva ČR

Kolektivní reprezentace školy

LIPOVJÁNEK II. – reprezentace školy v obci a okolí

Jagoš Antonín, Kozumplík Jan, Jurenová Jaroslava, Karásková Martina, Čerešňáková Laura, Jurenová Miroslava, Sečkařová Kateřina, Hyža František, Jagoš Dominik, Chrenčíková Monika, Maňák David, Frantová Valerie, Galečková Klára, Karásková Lucie, Maňák Jakub, Bílková Tereza, Jagošová Anastázie

Nejllepší sportovci 2. stupně:

pořadí	žák	body	třída
1	Kašpárek Adam	300	9
2	Johnová Hana	290	9
3	Karásková Lucie	250	9
4	Křížanová Klára	205	9
5	Malůš Maxmilián	200	7
6	Holík Robert	195	9
7	Maňák David	180	9
8 – 9	Jurenová Miroslava	170	7
8 – 9	Zemánek Lukáš	170	9
10	Vybíralová Adéla	165	9
11	Jurenová Jaroslava	160	6
12	Hejlek Jáchym	150	6
13	Žáková Renata	140	9
14-16	Frantová Valerie	135	9
14-16	Jandzík Viliam	135	8
14-16	Páč Matyáš	135	7
17	Hyža František	125	8
18	Kouřil Jakub	95	9
19-20	Maňák Pavel	90	6
19-20	Maňák Petr	90	6

Mateřská škola Lipov

Školní rok se v mateřské škole točí jako na kolovrátku - pořád dokola. V září přijdou nové děti, adaptují se na prostředí školky, zvykají si na nové učitelky. Podzim přejde a už se blíží Vánoce, kdy nacvičujeme s dětmi vánoční besídky. Začátek nového roku plyne pozvolna, je to takové tiché období. Všichni se už těšíme, kdy konečně přijde jaro a s ním spojené procházky do polí a lesů. Ty máme nejraději, v lese a na polích si můžeme s dětmi pořádně zaběhat. A konec roku se blíží a s ním přichází nejvíce akcí. Například letos za námi přijela paní Mgr. Michaela Navrátilová se svým vzdělávacím programem „Zvládní první pomoc“, dále nás navštívila Policie ČR - pan Bc. Petr Zámečník a pan Petr Kašpárek - psův od se svými pejsky.

Také jsme měli několik divadelních představení. Přijelo k nám Divadlo Barborka, Divadlo z Truhlice. Tradiční karneval proběhl ve velké slávě - masky dětí byly velmi nápadité. Zakončili jsme ho na zahradě mateřské školy, kde se představil se svým programem pan Ivan Urbánek. Výletní den byl plný očekávání toho, co všechno zažijeme a opravdu nezklamal.

Jeli jsme na výlet na plavbu lodí po Baťově kanále a u plavební komory byla pro děti připravena stezka plná úkolů. Velké vzrušení jsme zažili při "Pohádkové stezce", kterou jsme pro děti připravili v lesích nad Lipovem. Na konci této stezky na nás čekalo pořádné překvapení - dva skřítkové, ale opravdu živí skřítkové "Křemílek a Vochomůrka". To bylo velké dobrodružství.

Děti na závěr roku předvedly svým rodičům na besídkách tříd, jak jsou šikovné a hravé. Třída Hvězdiček nacvičila besídku s tématem "Maminka", třída Sluníček s tématem "Myšky a kočky" a třída Srdíček "Ahoj školko". A na závěr roku, jak již máme zvykem, přijel Kouzelník - pan Šulaj. Přejeme všem pěkné, slunečné prázdninové dny.

Maňáková Veronika

Myslivecký spolek „KAMENICA“ Lipov

Lipovští myslivci uspořádali dne 24.6.2023 tradiční společenskou akci „Červnové odpoledne“ pro děti a dospělé v areálu lipovské myslivny. Bylo možno ochutnat mnohé zvěřinové speciality, pivo i víno a pro děti bylo připraveno několik soutěží s odměnou a také velký skákací dům. K poslechu i tanci hrála živá hudba. Vyvrcholením příjemného podvečera bylo vylosování výherců nejen zvěřinové tomboly. Pro velmi kladné ohlasy se na konci prázdnin dne 26.8.2023 tato společenská událost zopakuje, těšíme se na shledanou.

L.Žák

Sbor dobrovolných hasičů Lipov

V tomto článku bych rád vzpomenul některé akce, které náš sbor pořádal v uplynulém půlroce.

Hned začátkem roku, 21. ledna, proběhl na sokolovně karneval s Vílou Veseluškou. I když trochu v netradičním termínu, účast byla překvapivě vysoká, téměř 80 masek a dalších několik desítek dětí bez masek. Program byl velmi hezký, kompletně v režii Víly Veselušky a jejího týmu, plný písniček, her a soutěží. Velmi jsme ocenili její bezprostřednost, kontakt s dětmi a profesionalitu. Součástí programu bylo i malování na obličej a bufet.

Děkujeme zvukařům a Obci Lipov za finanční podporu.

Naše největší letošní akce - Dětský den s IZS - se konala dne 3. června na travnaté ploše před koupalištěm. Letos

jsme to pojali lehce v duchu prevence, vzdělávání, ale i soutěžení a pozvali jsme hlavní zástupce IZS (integrovaný záchranný systém, tedy hasiči, ZZS a Policie ČR). Bohužel zástupci Policie ČR se nedostavili, i když účast přislíbili, což nás velmi mrzelo. Situaci naštěstí zachránil policejní psovod p. Kašpárek s kolegou a předvedli se svými pejsky zajímavý program zaměřený na vyhledávání drog a výbušnin. V celém prostoru před koupalištěm bylo několik stánků, z nichž některá byla soutěžní. Zdravotnická záchranná služba přijela i se sanitním vozem, kde byla možnost prohlídky a zájemci si mohli na figurínách vyzkoušet první pomoc při resuscitaci pacienta. Za hasiče byla na místě naše jednotka, kde byla možnost prohlídky cisterny a jejího vyba-

vení, později pak předvedla ukázkou hašení vysokotlakem. Dále zde bylo stanoviště Hasíka, což je preventivně vzdělávací program pro děti, provozovaný naším sdružením hasičů SH ČMS. Za zmínku stojí rovněž stanoviště místních nadšenců airsoftových zbraní, kde byla výstavka povedených replik ručních zbraní a následná možnost vyzkoušet si střelbu na terč.

Po projití všech stánků dostalo každé dítě balíček s odměnou.

Na závěr naši hasiči připravili dětem na trávě hromadu pěny, kde se mohly všechny do sytosti vyřádit a potom následovala již tradiční projížďka hasičskou cisternou.

Za pomoc při organizaci děkujeme Kulturní a školské komisi při OÚ Lipov, zvukařům a ostatním účinkujícím,

dále Obci Lipov za finanční podporu, BESIPu za drobné dárky, ale hlavně našemu skvělému týmu SDH Lipov, bez kterého by to nebylo možné.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kdo se našich akcí účastní, ale především dětem. Letošní účast na dětském dni byla rekordní, registra-

cí prošlo 154 dětí! Velmi nás to těší a budeme se snažit v tom pokračovat i nadále.

Aleš Maňák

Rybaři Lipov

Rybářské závody

V sobotu 17.6.2023 jsme uspořádali Rybářské závody na Rošťovici. Dopoledne závodili dospělí rybáři a odpoledne je vystřídal mládež. Slabší účast dospělých byla ovlivněna současně probíhajícím pouličním turnajem ve fotbale, který se konal v Lipově na hřišti. Největšího kapra ulovil Jan Jurena starší z Hrubé Vrbky (56 cm) a stal se vítězem. Na druhém místě skončil Ladislav Kozumplík a třetí Antonín Kubík. Cenu za největší bílou rybu (karas 36 cm) získal Michal Páč z Lipova. Radost nám ale udělaly děti, kterých přijelo soutěžit 31. Během závodu mládeže se objevil krátký deštík, ale to nikoho neodradilo. Na 1. místě se umístila Eliška Baladová ze Bzence, na 2. místě Tereza Kolébalová rovněž ze Bzence a 3. místo získala Jaroslava Jurenová z Lipova. Největšího kapra ulovil David Kanianský z Tvarožné Lhoty. Během dne si závodníci i diváci mohli dopřát různé rybí speciality, pochutiny z udírny, ale také zakoupit tombolu. Poděkování patří všem sponzorům, kteří se na akci podíleli.

Záplavy

Po třech relativně klidných letech se letos v měsíci červnu dostavily opět velké srážky. Problémy jsme zaznamenali hlavně na nádrži Rošťovica. Během dvou dnů vytrvalého deště se říčka Mujnoha, která napájí rybník

rozvodnila natolik, že s ním vytvořila jedno velké jezero. Do toho se ještě přidal potok, který přitéká z nedaleké Malé Vrbky. Voda sahala až na protilehlé pole. Samozřejmě, že rovněž došlo k nekontrolovatelnému úniku ryb. Po opadnutí vody byl můstek přes Mujnohu ucpán tak, že nebylo

v našich silách tyto naplaveniny odstranit. Vše se událo těsně před plánovanými rybářskými závody. Po dohodě s majitelem pozemků, což jsou Lesy ČR, jsme pomocí těžké techniky říčku vyčistili a závody tak nebyly ohroženy.

Daniel Karásek

PROPOZICE 14. ROČNÍKU SILNIČNÍHO BĚHU

LIPOVSKÁ DESÍTKA

Místo konání: sobota 30.09.2023 náměstí před ZŠ v Lipově
závod MORAVSKO–SLOVENSKÉHO běžeckého poháru 2023

Pořadatel:
Obec Lipov

Účast:

Závod je veřejný. Závodníci startují na vlastní nebezpečí a zodpovídají si za svůj zdravotní stav. U mládežnických kategorií zodpovídá vedoucí závodníků nebo rodiče. Startuje se na vlastní náklady. Pořadatel neručí za věci odložené v šatně.

Prezentace před ZŠ

Šatny, WC a sprchy v Základní škole, občerstvení – hostinec „U Kozla“

Časový program:

13:45-16:00	Prezentace pro hlavní závod před ZŠ v Lipově
13:45-15:40	Prezentace mládežnických kategorií minimálně 20 minut před startem dané kategorie v ZŠ v Lipově
14:30-16:00	Závody mládežnických kategorií (viz program)
16:30	Start hlavního závodu na 10 km a 4,3 km
cca 18:00	Vyhlášení výsledků hlavního závodu

Startovné: Hlavní závod 150,- Kč (6 €), **mládežnické kategorie startovné neplatí.** V případě platby € je potřeba přinést přesnou částku!!!

Vyhlášení závodů:

Mládežnické kategorie ihned po doběhu, hlavní kategorie v cca 18:00 - vše na náměstí před ZŠ.

Popis trati:

Mládežnické i hlavní kategorie se poběží na okruzích v obci Lipov. Hlavní závod se poběží na pěti okruzích na 10 km a dvou okruzích na 4,3 km, první okruh v délce 2,4 km, 2.-5. okruh 1,9 km. Okruh je rovinatý. Start i cíl všech závodů bude na náměstí v Lipově před ZŠ.

Protesty:

Do 15 minut po skončení běhu příslušné kategorie, písemně se zálohou 200,- Kč.

Kategorie hlavní závod na 10 a 4,3 km:

Kategorie muži	ročník	Délka tratě	Čas startu
muži do 39 let	1984 a mladší	10 km (5 okruhů)	16:30
muži 40 – 49 let	1974-1983		
muži 50 – 59 let	1964-1973		
muži 60 – 64 let	1959-1963		
muži 65 - 69	1954-1958		
muži 70 a více let	1953 a starší	4,3 km (2 okruhy)	
ženy do 34 let	1989 a mladší		
ženy 35 - 44 let	1979-1988		
ženy 45 - 54 let	1969-1978		
ženy 55 a více let	1968 a starší		

Kategorie a časový program mládežnických soutěží:

Čas startu	Kategorie	Ročník	Věk	Délka trati
14:30	přípravka - holky	2012-2013	10-11 let	500 m
14:37	přípravka - kluci			
14:45	mladší žákyně	2010-2011	12-13 let	
14:52	mladší žáci			
15:00	starší žákyně	2008-2009	14-15 let	800 m
15:07	starší žáci			
15:15	mladší přípravka - holky	2014-2015	8-9 let	300 m
15:22	mladší přípravka - kluci			
15:30	mladší - holky	2016-2017	6-7 let	200 m
15:37	mladší - kluci			
15:45	nejmladší - holky	2018-2021	2-5 let	70 m
15:52	nejmladší - kluci			
16:00	Dorostenky	2006 – 2007	16-17 let	1600 m
	Dorostenci			
	Juniorky	2004 – 2005	18-19 let	
	Junioři			

Ceny: finanční a věcné dle možností pořadatele

Bližší informace: Ing. Pavla Hejlková (tel.: 774 525 231, email: pavlahejlkova@centrum.cz)

Mapa tratě hlavního závodu:

1. Okruh:

2.-5. Okruh:

Aktuální události v lipovské kopané

Na konci fotbalové sezóny 2022/2023 se rozhodli uzavřít svou kapitolu v čele FC Lipov jednatel Zdeněk Maňák a předseda Pavel Kučera. Chtěli bychom využít této příležitosti a vyjádřit jim poděkování za jejich neúnavné a obětavé úsilí v průběhu let, které věnovali budování a rozvoji fotbalu v Lipově. Chceme poděkovat také jejich rodinám a všem, kdo s nimi úzce spolupracovali.

Do nové sezóny 2023/2024 tedy vstoupí FC Lipov pod vedením Tomáše Sládečka, který je znám fotbalové veřejnosti nejen jako úspěšný brankář, ale i jako zkušený trenér lipovských mládežnických mužstev. Další členové, kteří se budou angažovat v řízení a administraci klubu, se vyprofilovali z trenérů, hráčů a rodičů. Primárním cílem tohoto kolektivu je zachování fotbalové tradice v Lipově, a to jak na poli mužského, tak i mládežnického fotbalu, který je klíčový pro zajištění stabilní fotbalové základny. Nadále chceme spolupracovat s obcí Lipov jako hlavním partnerem a zároveň rozvinout spolupráci s komisí mládeže OFS Hodonín v rámci jejich projektů i na úseku talentované mládeže. A samozřejmě zabezpečit kvalitní fotbalové zázemí pro všechny naše týmy.

V červnu 2023 byla založena facebooková stránka FC Lipov, jako prostor, kde s fotbalovou veřejností budeme sdílet všechny události z našeho fotbalového klubu.

FC LIPOV

A na závěr představíme týmy, které budou v sezóně 2023/2024 reprezentovat FC Lipov. Budou to muži ve III. třídě, dorost spojený s Hroznovou Lhotou v I. třídě, starší žáci spojení s Hroznovou Lhotou, mladší žáci, starší přípravek a mladší přípravek budou soutěžit v okresním přeboru. Mini přípravek soutěž nemá, a proto bude hrát formou přátelských utkání.

Všem našim týmům přejeme v nové sezóně hodně úspěchů!

FC Lipov

Tríkrálová sbírka

Tríkrálová sbírka se uskutečnila v naší obci dne 7.1.2023. Její výtěžek činil 91.148,- Kč.

Charita Veselí nad Moravou

Vážení čtenáři Lipovských listů.

Když se v myšlenkách vrátím zpět za uplynulým obdobím, musím konstatovat, že vidím velký rozsah práce, obětavost a nasazení charitního týmu, s jakým úsilím danou péči poskytuje. Prostřednictvím této práce se stále dostává uživatelům naší služby pomoci a podpory v jejich snížené nebo úplné ztrátě soběstačnosti v oblasti základních potřeb.

V Lipově se nachází jedno z našich celkem čtyř středisek pečovatelské služby a to v budově DPS. Naše pečovatelská služba je terénní službou. Pracovnice pečovatelské služby zajišťují péči na základě uzavřené smlouvy a to po celý rok včetně svátků a víkendů. Péči poskytují nejen v Lipově, ale zajíždí také do okolních obcí. Snaží se zajistit co možná nejvyšší komfort a péči v přirozeném domácím prostředí uživatelů. Nejčastěji poskytujeme pomoc v oblasti úkonů osobní hygieny, podání jídla a pití, dovážku oběda, nákupy.

V tomto roce chceme dále pokračovat v projektu terénní domácí hospicové a paliativní péče, jejímž hlavním cílem je zajistit a umožnit umírajícím pacientům, kteří se nacházejí v konečném stádiu svého života, aby toto poslední období strávili ve svém domácím prostředí, v kruhu rodiny a blízkých. Komplexní péči v rámci domácí hospicové a paliativní péče zajišťuje tým vyškolených pracovníků jako zdravotní sestry, pečovatelky, sociální pracovníci, praktičtí lékaři, odborní lékaři pro léčbu bolesti, psycholog, duchovní různých církví, dobrovolníci.

Pečovatelská služba je i v letošním roce zařazena do projektu „Péče o pečující“, který opět podpořil Jihomoravský kraj. Prostřednictvím tohoto projektu plánujeme odbornou přednášku na téma sociální dávky, kterou zaštití pracovnice z Úřadu práce. Blížší informace o termínu konání zveřejníme na našich webových a facebookových stránkách. Se seniory z DPS, i obyvateli obce, pořádáme prostřednictvím naší pas-

torační asistentky a sociální pracovnice aktivizační programy v prostorech DPS. Nejnavštěvovanější akcí bývá táborák za budovou DPS Lipov, který se letos bude konat v druhé polovině srpna (datum ještě upřesníme a zveřejníme) a zveme na něj všechny obyvatele DPS, ale také seniory z obce.

Ještě bych Vám ráda poděkovala za projevenou důvěru, kterou nám dáváte, především při péči o vaše blízké. Také všem pracovníkům Charity za je-

jich práci, kterou vykonávají, protože bez jejich snahy, úsilí a ochoty by výše jmenované aktivity a mnohé další nebylo možné uspořádat.

Přehled našich dalších aktivit je možné sledovat na našich webových stránkách www.veselinm.charita.cz, případně na facebooku.

Přeji všem hezké léto.

*Za Charitu Veselí nad Moravou
Bc. Veronika Sedlářová,
vedoucí pečovatelské služby*

Největší radostí letošního roku je zvyšující se počet čtenářů v knihovně. Jedná se zejména o mladé čtenáře, ale největší zásluhu na tom samozřejmě mají rodiče, kteří děti do knihovny přivedou. Začínají si uvědomovat, že obyčejnou papírovou knihu nic nenahradí a berou vážně rady lékařů, že elektronická zařízení, která vyzařují modré světlo (mobil, tablet, obrazovka počítače, televizor) má negativní vliv na dítě. Alespoň hodinu před spaním je dobré tyto zařízení nesledovat, aby neovlivňovaly kvalitu spánku a sáhnout raději po knize.

Tvoření v knihovně

Díky projektu S knížkou do života, a dobré spolupráci s dětským klubem Budulínek, se do knihovny podívají nejmenší děti s rodiči i prarodiči. Projekt se skládá ze čtyř setkání (jaro, léto, podzim, zima), kde se děti seznamují s knížkami, vyrábí a hrají si. Na závěr projektu dostává každý účastník sadu pro první čtení.

V březnu, měsíci čtenářů, navštívili knihovnu děti z mateřské školky, které si poslechly čtení z knihy Nový domek pro myšku od Petra Horáčka a připomněly si přísloví „Všude dobře, doma nejlépe“. Děti z 1. stupně ZŠ Lipov se zase dozvěděly, proč se kořen zla musí vymýt včas, a to z knihy – Jezevec Chrujda ostrouhá křen od Petra Stančíka. Žáci z 2. stupně v knihovně porovnávali, jak se liší od sebe bajka – báje – pohádka – pověst, a potom krásně vyzdobili knihovnu svými malbami.

V červnu, na úplný závěr školního roku, přišli do knihovny žáci 1. třídy. V knihovně na ně čekala královna Abeceda, která hledala rytíře do svého království plného písmen. Kdo se chce stát rytířem Řádu čtenářského, musí se zavázat dodržovat zákony Řádu: „Opatrovat knížky jako nejvzácnější

poklad, mít rád knížky a s chutí poznávat tajemství v nich ukrytá a chovat se ke knihám opatrně a s úctou“. Děti se zavázaly, že budou tyto zákony dodržovat, proto mohly být pasovány na rytíře Řádu čtenářského.

Nejen pro seniory, ale pro všechny, kdo si chtějí procvičit mozkové závitky, jsou určeny lekce Trénování paměti. Ty probíhaly každý čtvrtek od září 2022 až do konce května 2023 od 14:30 hodin do 15:30 hodin v dějepisné učebně ZŠ Lipov. Lekce vedl trenér paměti Mgr. Zdeněk Gloz a svým humorem trénování vždy okořenil. Já prozradím, že hraje v ochotnickém divadle ve Vracově a momentálně vystupuje jako hlavní postava v divadelním představení Slováčko sa nesudí. Snad se podaří uspořádat toto představení i v Lipově a s panem Glozem se blíže seznámit. Od září budou opět lekce Trénování paměti pokračovat, nebojte se přidat, trénování paměti není ostuda, ale zábava.

Přeji krásné prázdniny a zakončím citátem od Jana Amose Komenského: „S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu.“

Magdaléna Kománková, knihovnice

Budulínek v knihovně

Hravé odpoledne v knihovně

Pasování prvňáčků na čtenáře

S knížkou do života

Lovci perel – čtenářská soutěž

V loňském roce se v obecní knihovně uskutečnil již 7. ročník čtenářské soutěže pro děti – Lovci perel. Soutěž probíhala od ledna do prosince 2022, zapojilo se 55 dětí a celkem přečetly 557 knih! Soutěže se zúčastnili nejen žáci 1. až 9. třídy, ale také děti mladší, kterým předčítají rodiče. Za každou přečtenou knihu a splněné otázky získali mladí čtenáři perlu a takto po celý rok postupně navlékali perlový náhrdelník. Na závěr roku se perly každého lovce perel sečetly a soutěž se vyhodnotila. Na slavnostním odpoledni, 15. února 2023, se v obecní knihovně uskutečnilo předávání cen. Všichni soutěžící si vybrali dárky podle své chuti, ti nejlepší byli odměněni poukazem na občerstvení do káfébaru Třetí poločas, ale tou největší odměnou bylo prožité dobrodružství spolu s hlavními hrdiny z knížek. Čtení má pozitivní vliv na mladého člověka, například

zlepšuje paměť, soustředění, kvalitu spánku, rozšiřuje slovní zásobu, podporuje fantazii, proto je tou nejlepší investicí do budoucnosti dětí. Již je odstartován další ročník soutěže, neváhejte se připojit kdykoliv během roku!

Výsledky 7. ročníku soutěže Lovci perel 2022

Mladší děti: předškoláci – 3. třída

1. místo: Kateřina Jagošová	45 perel
2. místo: Veronika Ondrušová	28 perel
3. místo: František Lukeš	24 perel

Starší děti: 4. – 9. třída

1. místo: Laura Čerešňáková	42 perel
2. místo: Benjamín Kománek	37 perel
3. místo: Jan Uříčář	33 perel

Nové knihy v knihovně

Naučná literatura

Thürmer Christine: Daleké cesty (zkušenosti a tipy z 45 000 km po svých)
Čerešňáková Eva: Úlet civilizované holky! (Moje cesta do Santiaga)
Smolík Honza: 10 dobrodružných únikovek
Jilík Jiří: Podhůřím Bílých Karpat
Komárková Ilona: Zpívánky 1 (interaktivní mluvicí kniha)
Mára Jiří: Tajuplná Afrika
Kaufman Kahlil: Průlom v autismu

Knihy pro dospělé

Karas Petr: Pozvedám své oči k horám (povídky od p. faráře z Dolních Bojanovic)
Frankl Viktor: A přesto říci životu ano: psycholog prožívá koncentrační tábor
Körnerová Hana: Jelení vršek
Lorentz Iny: Vandrovni apatykářka
Okeová Janette: Volání jara
Lacrosse Marie: Kavárna ve Vídni

Brown Sandra: Čest nade vše
Graubner Jan: V tichu
Pittnerová Vlasta: Na hedvábné stezce
Vasilková Táňa: Tichá bolest
Mornštajnová Alena: Les v domě
Bryndza Robert: Dáblova čísla
Moyesová Jojo: Loď plná nevěst
Třeštíková Radka: Kde jsi, když nejsi
Jacobs Anna: Údolí snů (od autorky Panský dům)
Vodruška Vlastimil: Černá lilie

Knihy pro děti:

Veselá Markéta: Dinosauří pohádky
Králík Marcel: Bagr Mates (mluvící kniha)
Verne Julius: Dvacet tisíc mil pod mořem
Kardelisová Viera: Putování s Amálkou
Smolíková Klára: Morčata v akci
Baker Mark: Seznam se s prasátkem Peppou
Dvořák Václav: Písečníci a probuzení krále
Walliams David: Babička drsňačka znovu v akci

Noc s Andersenem aneb Ptačí hodinka

V letošním roce se Noc s Andersenem uskutečnila 31. března a její téma znělo PTÁCI. V knihovně nocovalo 23 dětí a 3 vedoucí. Při příchodu do knihovny jsme se rozdělili do tří skupinek: Papoušci, Ledňáčci, Slavíci a nejbájenější noc v roce mohla začít. Prvním úkolem skupinek bylo nastudovat ptáky, kteří žijí v okolí Lipova, z Encyklopedii naší přírody a z Atlasu ptáků, aby je v přírodě snadno poznaly. Poté skupinky vyrazily do terénu na Ptačí hodinku, pozorovat a počítat ptáky. Skupinka Ledňáčků viděla 8 sýkorek, 15 vrabců, 2 kosy, 10 kačen divokých, 6 holubů, datla, konipase bílého, který se koupal ve Veličce a slyšela kukačku. Také navštívila rodinu Jurenovu, která doma chová 7 andulek, 8 korel a také párek amazoňanů žlutolících, kteří večer zpívají operu.

Skupinka Slavíků navštívila chovatele Aleše Maňáka, který jim ukázal andulky, rosely pestré, zebřičky, kanára, rýžovníky, papoušky nádherné, papoušky konžské a další ptáky, které doma chová a o všech jim zajímavě vyprávěl. Děti nejvíce zaujal ptáček, který nemohl létat, jenom poskakovat po kleci, proto ho pojmenovaly kuřátko.

Skupinka Papoušků byla v objevování ptáků nejúspěšnější. Na Ptačí hodině napočítala 217 ptáků: 35 holubů hrivnáčů, 16 vrabců, 8 sýkorek, 6 poštolek, 10 strak, 71 špačků, 23 slepic, 2 konipasy, 2 kachny divoké, 10 andulek, 2 agapornise růžovohrdlé, 10 korel, 2 papoušky nádherné, 6 rosel, 4 neofény modrohlavé, 2 neofény tyrkysové, 4 kanáry a 4 zebřičky. Velkou zásluhu na tak velkém počtu vypořádaných ptáků měl Josef Štepka, který nám ukázal nejen všechny ptáky, které chová doma, ale také s námi vyšel do přírody, a pomohl nám určit druhy ptáků, které jsme uviděli v okolí. Také nám prozradil, že v letošním roce se po 15 letech do Lipova opět vrátila sova pálená, která hnízdí v zemědělském družstvu. V České republice je sova pálená zapsána v Červeném seznamu jako kriticky ohrožený druh,

proto máme v Lipově velkou vzácnost.

Na závěr Ptačí hodinky ještě děti stihly vykopat poklad, který našly pomocí mapy, a potom už se s radostí vrátily do knihovny, kde je čekala dobrá večere od maminek a malování ptáčků. Když nastala tma, byl ten správný čas vyrazit na tajuplnou výpravu na myslivnu. Tam nás očekával Zdeněk Žák, který si pro nás přichystal velkou ukázkou vycpaných ptáků, které jsme měli s dětmi za úkol poznávat. Také jsme se dověděli, do které čeledi patří, druhové jméno a další zajímavosti. Viděli jsme například káně lesní, káně rousnou, jestřába (výborný lovec), poštolku (hnízdí na myslivně), z vzácnějších dravců motáka (hnízdí v Tasově), sluku (má dlouhý zobák na vytahování žížal), sovu pálenou, kalouse ušatého, bažanta královského, straku, sojku, tetřívku, kosa, špačka, zvonka, stehlíka obecného, strakapouda, kukačku aj. Závěr večera patřil v knihovně knihám. Děti se uhnízdily do svých spacáků jako ptáčci a zaposlouchaly se do čtení knih Natálčin andulák od spisovatelky Ivony Březinové a zajímavostí z Encyklopedie naší přírody. Sedmý ročník Noci s Andersenem se

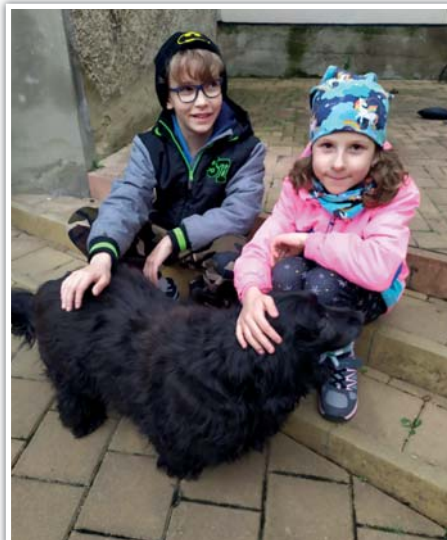
vydařil a tady je pár zpráv, které děti o Noci s Andersenem napsaly:

Dnes jsme viděli spoustu ptáčků a papoušků. Byli jsme u pána, který měl 9 druhů. Ty se jmenovali: papoušek mandej, papoušek konžský, papoušek nádherný, rosela, zebříčka, rýžovník, kanár. Papoušci se živí semínky, ovocem a zeleninou. Také ohlodávají větve, zobák si obrousují o sepiovou kost. Malí papoušci se dožijí 15 až 30 let a velcí papoušci se dožijí až 50 let. Na horní části zobáku nemají takovou sílu jak na dolní části zobáku. Ve 20:00 hodin jsme šli na myslivnu, kde nás čekal pán, který pro nás připravil téma ptáci. Například nám řekl, jak se pozná kukačka...

Vendula Kučerová

Dnešek 31.3. byl úžasný. Všechno začíná v knihovně, kde si vysvětlíme, kdo je Hans Christian Andersen. A pak jsme šli hledat poklad. Šli jsme k pánovi, který měl dva psy. Chvilí jsme si hráli se psy, a potom nás zavedl do místnosti, kde jsme konečně viděli ptáčky. A kolik jich tam bylo. Nejvíce se mi líbil kanárek zemní. V pokladu bylo fruko, čokoládové vajčko a tyčinky...

Michaela Slováková

Vycházka za orchidejemi

V pátek 16. června se uskutečnila vycházka za orchidejemi a jinými vzácnými rostlinami v lokalitě Čertoryje. Tyto exkurze pořádá Obecní knihovna v Lipově již tradičně každý rok a zúčastnit se jich může opravdu kdokoli. Tentokrát se sešlo 22 zájemců (rodiče, děti i senioři) a na Čertoryjích prozkoumali asi 5 km okruh kolem potoka Járkovce. Náš průvodce, pan Mgr. Karel Fajmon – botanik a pracovník Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, každou kytičku, na kterou jsme ukázali odborně pojmenoval a pověděl nám o ní něco zajímavého. Objevili jsme 5 druhů orchidejí – hlavinku horskou, rudohlávek jehlancovitý (nejoblíbenější orchidej našeho průvodce se sytě rudou barvou, která je suchomilná, a proto se její populace v posledních letech v Bílých Karpatech zvyšuje),

vstavač osmahlý (láká opylovače /mouchy/ svým zbarvením, podobným shnilému masu), vstavač vojenský a bradáček vejčitý (velmi jsme se divili, když nám průvodce řekl, že je v plném květu – má drobné zelené květy.)

Vedle některých vzácných rostlin bychom prošli bez povšimnutí, kdyby na ně náš průvodce neupozornil. A jednalo se opravdu o velmi vzácné, ohrožené druhy, které se mimo Bílé Karpaty v České republice nevyskytují. Tak jsme zahlédli u cesty mléč bahenní, jednu z nejvyšších bylin České republiky, jejíž lodyha dosahuje až 2,5 m. Ze vzácných travin to byly plevnatec lesostepní (klásky se krásně na slunci lesknou), srpice karbincolistá nebo kostřava žlábkatá. Naopak růži keltskou, tu jsme spatřili všichni hned a obdivovali ji pro její krás-

hrachor širolistý

ný květ i vůni. Bohužel vinou intenzivní zemědělské činnosti se populace v Evropě výrazně zmenšila, a proto je růže keltská nazývaná též růže galská vedena na Červeném seznamu ohrožených druhů ČR. Další krásně rozkvetlé rostliny, které jsme viděli, byly kosatec různobarvý, žlutucha výběžkatá svízelová, hrachor široolistý, černoohlávek velkokvětý, šanta panonská, výtod větší, černýš hřebenitý (při sušení černá), zvonek klubkatý, pupava bezlodyžná (nízký jedlý květ), starček stinný (roste pouze v Bílých Karpatech v údolí Járkovce) a mnoho dalších vzácných druhů rostlin.

Při vycházce jsme také postupně počítali, kolik najdeme druhů jetelů a na konci jsme zjistili, že jich bylo 6 (jetel luční, jetel červenavý – vzácný, jetel alpský, jetel horský, jetel bleďozlutý, jetel ladní). Tak jsme se sami přesvědčili, jak je tato lokalita druhově bohatá.

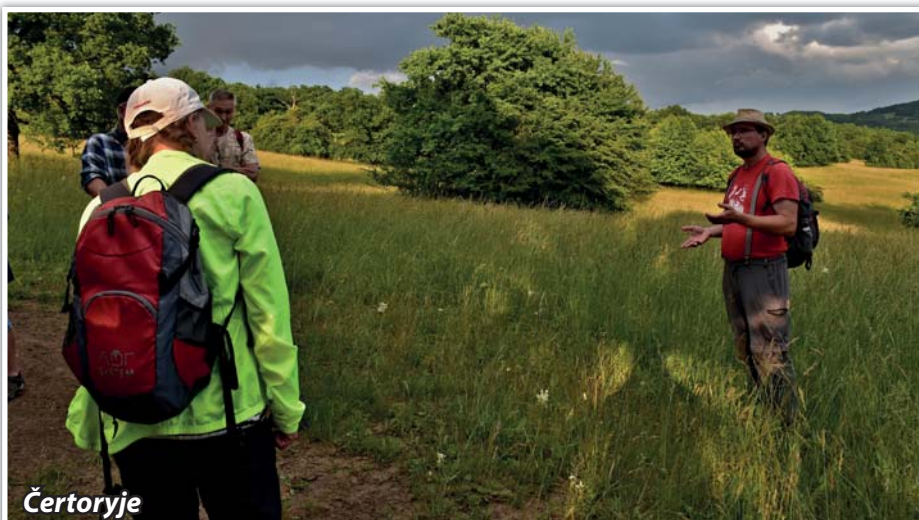
Na Čertoryjích je pro udržení rovnováhy ekosystému důležitý i uschlý strom. Na první pohled kus mrtvého dřeva je ve skutečnosti živoucím městem, provrtaným nesčíslnými chodbičkami a domovem tisíců broučků a všelijakého hmyzu (některé jsme cestou potkali – cvrčka polního, roháče obecného i tesaříka). Proto se ochranáři, po dohodě s hospodářem, snaží uschlé stromy v krajině zachovat.

Louky Čertoryje jsou jedním z nejceněnějších území z celé CHKO Bílé Karpaty, které byly vyhlášeny v roce 1987 Národní přírodní rezervací. Jsou to nejrozsáhlejší květnaté bělokarpatské louky s vysokým zastoupením kriticky ohrožených druhů rostlin. Roztroušené stromy (duby, lípy) vytvářejí dojem anglického parku. V rezervaci bylo zjištěno 500 druhů vyšších rostlin, z toho je 50 druhů zákonem chráněných. Rozkvétá zde 22 převážně lučních orchidejí. Čertoryje tímto patří k nejbohatším loukám Evropy.

Magdaléna Kománková,
foto Ladislav Mrkva

údolí Járkovce

Čertoryje

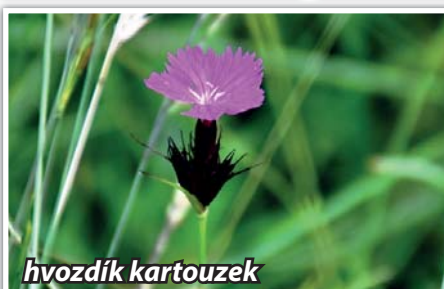
černýš hřebenitý

pcháč panonský

zvonek klubkatý

hvozdík kartouzek

vstavač osmahlý

rudohlávek jahlancovitý

kosatec různobarvý

růže keltská

Jaroslav Seifert v Lipově

V době druhé světové války našly v Lipově dočasný domov rodiny významných českých umělců. U Kadubců č. 74 pobýval básník Jaroslav Seifert (1901-1986), u Kolaříků č. 353 sochař Vojtěch Sucharda (1884-1972) a u rodičů Jana Jagoše č. 302 akad. malířka Božena Vejrychová-Solarová (1892-1978), první manželka malíře Maxe Švabinského. Bylo to nepochybně z podnětu ing. Jana Machálka. Rodák z Lipova po maturitě na strážnickém gymnáziu studoval komerční inženýrství v Praze, kde ho na studiích podporoval jeho strýc – sochař Franta Úprka. Kromě účasti na akcích Moravskoslezské besedy se věnoval i literární činnosti. Jako člen Moravského kola spisovatelů vydal v roce 1942 román Bylina v půlnoci, v roce 1944 román Nalomený štít a v roce 1947 román Petr stavitel. Děje románů se odehrávají na Hornácku. Děj posledního je zasazen do stavby železniční trati Veselí nad Moravou – Nové Město nad Váhom. Jeho kontakty v uměleckém světě by nasvědčovaly, že právě on uvedeným umělcům doporučil pobyt v Lipově. Při pobytu těchto umělců pozval Ladislav Jagoš do Lipova muziku slavného primáše Jožky Kubíka z Hrubé Vrbky, která za značné účasti mladých Lipovjanů hrála na školním dvorku. Seiferta tehdy zaujala píseň Tichá voda do Dunajka padala v podání Velického zpěváka Jana Mikloška. Malířka Vejrychová-Solarová zachytila tuto muziku několika kresbami. Namalovala také několik portrétů místních šolaček v lipovském kroji. Jaroslava Seiferta navštívil v Lipově také jeho přítel – univerzitní profesor Albert Pražák (1886-1956), první předseda České národní rady po květnovém povstání v Praze v roce 1945.

V roce 1969 uspořádala učitelka Jiřina Vavříčková vzpomínkové pásmo na pobyt slavného básníka a vyzvala děti, aby ho pozvaly do Lipova. Básník však nemohl přijet a poslal krásný

omluvný dopis: „Milé děti, váš dárek z Lipova mě opravdu potěšil. Na Lipov rád vzpomínám. Mám tam několik věrných přátel, kteří k nám do Prahy zajiždějí. Rád bych se k vám ještě jednou podíval. Jsem však nemocen a nevěřím, že se mi to podaří a že si budu moci večer u Kadubců otevřít okno a poslouchat jak chlapci zpívají. Ale za ten dárek děkuji ze srdce a prosím, abyste upřímně pozdravovali slečnu učitelku. A celý Lipov! Srdečně Váš Jar. Seifert.“ Možná právě Lipov inicioval básníka k těmto veršům:

*Moravo líbezná, nad sklenkou ruce spínám,
modle se za tebe a za tvůj lid.
Neboť si věru dobře připomínám,
co slavných básníků už dala jsi nám,
i víno, které rozkoší je pít.*

*Paprsek slunce roztavil v tvé zemi
kamení vzácné, a rodí tu
buclaté hrozny mezi haluzemi,
jež třpytí se jak vzácné diadémy
nad čelem kraje v modrém blankytu.*

*Ať všechny Panny Marie na Moravě
nad krajem rozpnou hvězdnatý svůj plášť
a střeží vinice k jich větší slávě
před kroupami a plísni přelaskavě!
Ty všechny vinice a každý hrozen zvlášť.*

Jaroslav Seifert je první český nositel Nobelovy ceny za literaturu

Josef Jančář

Vina ročníku 2022 společnosti AGROLIP

Mimořádnost ročníku 2022 se potvrdila na výstavách a soutěžích pořádaných v letošním roce: na 25. ročníku VINUM JUVENALE v Brně získalo Rulandské modré rosé zlatou medaili, na Josefském koště ve Strážnici i na Májové výstavě vín ve Veselí nad Moravou získal Müller Thurgau zlatou medaili a stal se vítězem odrůdy. Na Májové výstavě vín ve Veselí nad Moravou pak uspělo také Rulandské šedé, Rulandské bílé, Malverina, Solaris, Rulandské modré rosé a Frankovka rosé se zlatými medailemi. Na národní soutěži růžových vín JAROVÍN v Brně pak Rulandské modré rosé získalo stříbrnou medaili. Na výstavě TROJZEMÍ v Ho-

doníně, kde soutěžilo 548 vzorků od 110 vinařů z České republiky, Slovenska a Rakouska získala zlatou medaili vína Rulandské bílé, Solaris, Malverina a Frankovka rosé. Na 23. ročníku mezinárodní soutěže VÍNO BOJNICE získal

Solaris a Veritas zlatou medaili, Rulandské šedé, Rulandské bílé, Malverina a Frankovka rosé stříbrnou medaili, Rulandské modré rosé, Ryzlink rýnský, Chardonnay, Tramín červený a Frankovka bronzovou medaili. Na jubilejním 30. ročníku mezinárodní soutěže GRAD PRIX VINEX získalo Rulandské bílé a Rulandské modré rosé stříbrnou medaili. Vrcholem soutěží pak byla účast na 25. ročníku TOP 77 vín České republiky, kde z 609 vín od 111 vinařů uspěla naše vína Ryzlink Rýnský, Tramín červený, Rulandské modré rosé a Frankovka rosé, která získala titul velmi dobré víno.

L.Žák

Divadelní přehlídka HOBBLÍK 2023 v Hodoníně

Ve dnech 30. 3. až 2. 4. proběhl v Hodoníně HOBBLÍK – XVII. Festival ochotnického činoherního divadla. Poprvé v historii Ochotnického divadelního souboru Lipovský výkvět jsme se zúčastnili takové přehlídky. Od naší účasti jsme naprosto nic neočekávali, jen a jenom to prostě konečně zkusit. A spíše jsme si mysleli, že ve skupině asi osmnácti maximálně „zapálených hrubozrnných“ ochotnických souborů budeme do počtu.

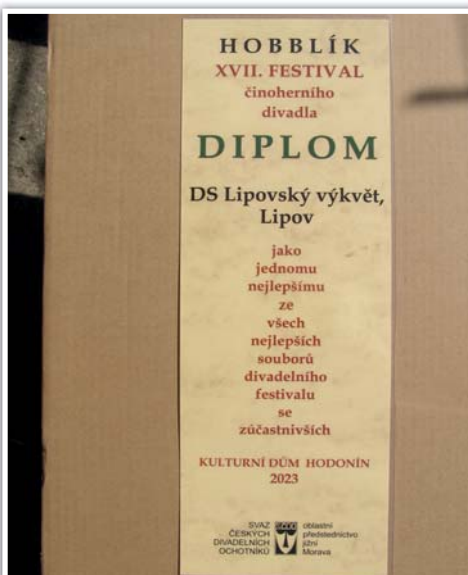
S určitým potěšením však můžeme konstatovat, že jsme ani zdaleka nepropadli a naše představení Námluvy u Kalousků se líbilo jak obecenstvu, tak i odborné porotě. Do-

konce se nám dostalo i festivalového ocenění. Celý festival proběhl ve velice příjemné přátelské atmosféře, hlavně díky kvalitnímu týmu pořadatelů a všem účastníkům.

Naše představení (naštěstí) nedosáhlo na postup do celostátní přehlídky, což by pro nás mohl být z časových, technických, logistických a jiných důvodů nepřekonatelný problém.

Naše původní předsevzetí o účasti na přehlídce - „jedenkrát a dost“ jsme po proběhlé příjemné akci do budoucna pozměnili na - „nikdy neříkej nikdy“.

Pavel Štípský, předseda z. s. Lipovský výkvět.

Lodi po Baťáku aneb „Paríž“ Hornácka

Na konci května vyráží Školní klub a dení stacionář na zážitkový víkend na jihovýchodní Moravu. Jedná se o výběrový zážitkový víkend spojený s plavbou lodí po Baťově kanálu, návštěvou skanzenu, posezením u ohně a výletem po krásách Bílých Karpat. Vaše děti se nejen podívají

do jednoho z nejkrásnějších krajů ČR, ale budou moct zažít spoustu neopakovatelných zážitků – ať už plavbu po Baťově kanálu či návštěvu skanzenu. V neposlední řadě i jízda na objednávkou přistaveným železničním vagónem je sama o sobě zážitkem.

Těmito slovy začínala nabídka víkendového výletu pro druhý stupeň ZŠ. Že bude o akci velký zájem, to jsme tušili...ale že až takový...Zájem nás samozřejmě moc těšil a abychom naplnili dětská očekávání, probíhalo plánování tohoto nezapomenutelného víkendu

již několik týdnů předem.

Měsíc před odjezdem odesílám žádost Českým drahám o přepravu dvacetičlenné skupiny včetně šesti vozíčkářů do Lipova. Není to zcela jednoduchá trasa, neboť jde o téměř pětihodinou cestu s dvěma přestupy na bariérových nádražích. Paní na dispečinku, která má rezervace na starosti, naše nadšení nesdílí a snaží se mě hned na začátku od cesty odradit. Když si však vezmu něco do hlavy, není to se mnou jednoduché a celou dobu věřím, že se to nakonec podaří. Její slova: „Proč jste si vybrali takovou díru jako Lipov? Nechcete jet raději k nám do Olomouce?“ taktně přecházím a z požadavku nepolevuji. Ano, dalo by se samozřejmě jet autobusem tam i zpět, ale to by byla trochu nuda, že?

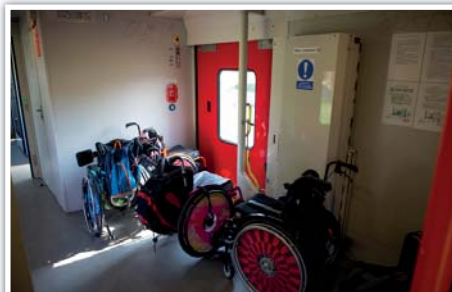
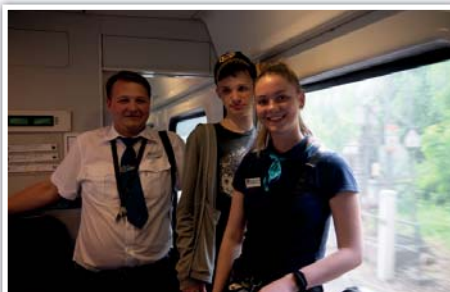
Během dalších dvou týdnů si téměř denně voláme, až si říkám, zda mě nechce jen slyšet :-). V každém dalším telefonátu mně navrhne něco, aby byla situace co nejjednodušší. No, nakonec to bylo stejně vše jinak...

Abychom nezasahovali do výuky, scházíme se až po 4. vyučovací hodině. Do odjezdu vlaku zbývá necelých devadesát minut. Je to sice lehce hektické, ale již od počátku vše šlape a po dvanácté se naobědvaná devatenáctičlenná skupinka postupně schází před Novou budovou.

Ve skutečnosti nás tedy jede dvacet, ale náš kolega Pavel Krejčí si žije ve svém světě a v klidu si dojíždá svůj vynikající páteční oběd... „Nečekejte, doběhnu vás“...povídá.

Děti jsou perfektně sbalené. Každý má s sebou jedno menší zavazadlo a příruční batůžek. I tak jsme v rámci zjednodušení poprosili našeho laskavého řidiče Ladina, aby nám hodil zavazadla na nádraží. Ve 12:15 konečně odcházíme na metro Vyšehrad. Skočíme do soupravy směr Háje, abychom následně na Pražského povstání mohli přelézt do soupravy na druhou stranu a o pár stanic později vystoupit na Hlavním nádraží. Zbývá pětadvacet minut do odjezdu a kupodivu na odjezdové tabuli již svítí číslo nástupiště: 4S. „Jé, bezva, nebude to tedy ve stresu“, povídám si.

Část kolegů se s dětmi přesouvá na nástupiště, jiná část s Ladinem přená-

ší přivezená zavazadla z parkoviště na nástupiště.

Byť na tabuli svítí nástupiště 4S, vlak stojí zcela na opačné straně – na 4J. Naštěstí si toho všimne náš velký železniční fanda Fila Kocán a my se tak kvapně přesouváme na druhou stranu. Před vlakem již stojí mobilní plošina a my začínáme pomalu nastupovat do vagonu.

A pak to přichází...

Paní na dispečinku v dobrém úmyslu rezervaci tak překombinovala, že každý z nás má místo de facto někde jinde. Šest vozíků a dalších čtrnáct lidí se

tísní v malém prostoru nákladového vagonu a za námi se tlačí další cestující. Usadte se prosím na svá místa, povídá průvodčí...No....To se sice hezky řekne, ale zatímco bezbariérový vstup je v jednom vagoně, místa máme v druhém. A chodbička pochopitelně je na projetí vozíku úzká. Naštěstí se ukáže jako empatický nejen pan průvodčí, ale i ostatní cestující a ochotně si s námi vymění místo. (Za příslib, že jim pomůžeme přemístit zavazadla do vedlejšího vagonu:).

Vlak se konečně rozjede na východ a my vytahujeme svačinky, povídá-

me a kocháme se okolní krajinou... Vzhledem ke stavebním pracím na trati však vysoká rychlost vlaku dlouho netrvá a brzy jedeme krokem, zastavujeme a znovu se rozjíždíme. Vlak postupně nabírá pětáctýřiceti minutové zpoždění.

Ochotný pan průvodčí nás průběžně informuje o nejruznějších možnostech a zádrhelech, které mohou nastat. O tři hodiny později totiž ve Starém Městě a následně ve Veselí nad Moravou musíme přestoupit. Jakékoliv zpoždění pak komplikuje přistavení mobilní plošiny a stíhání navazujících spojů.

...Pardubice, Olomouc,... Otrokovice....

Pomalou se blížíme do přestupní stanice. V Otrokovicích přichází pan průvodčí se slovy: „Zařídili jsme vám mimořádnou soupravu ze Starého Města, která vás odveze až do Lipova“. Nevěřím vlastním uším. A opravdu - na stejném nástupišti, kde zastaví náš Slovácký expres, čeká speciálně vypravený motorový osobní vlak do Lipova. Připravena je i mobilní plošina a několik průvodčích, nádražáků a dokonce i paní výpravčí. Ti všichni nám přichází napomoc s přestupem do přistaveného vlaku.

Díky neskutečné ochotě českých drah resp. jejich zdejších lidí odjíždí kolem půl šesté historicky první přímý vlak ze Starého Města přímo do Lipova. O necelou hodinu konečně zastavujeme v Paříži Horňácka. Proč se mu tak říká? Inu, přijďte a poznejte zdejší krásy sami!).

S výstupem z vlaku nám na bariérovém vesnickém nádraží pomáhají nejen průvodčí či strojvůdce, ale poslali za námi dokonce speciálně vypravenou železničářskou četku. V neposlední řadě přichází na pomoc i sami „Lipovjané.“ U nádraží nás čeká auto obce, které nám odveze batohy do půl kilometru vzdáleného pensionu pana Kostelanského. Překrásné stavení na kraji vesnice je jako stvořené pro víkendový pobyt. Chybí už jen rozdělat gril a připravit večeři.

Druhý den se ihned po snídani vypravíme na lipovské nádraží. Už nás tu znají, takže naše dvacetičlenná skupina včetně šesti vozíků nevyvede z míry ani paní průvodčí, ani strojvůdce. Ten

opět ochotně vyskakuje z kabiny vlaku a jde nám pomoci.

Krátký přesun do Veselí nad Moravou a následná kilometrová procházka malebným zámeckým parkem končí v přístavu, kde na nás čeká naše loď Danaj. Loď je k dispozici jen pro nás a pod vedením sympatického kapitána i lodi-voda vyplouváme na dvouhodinovou plavbu přes několik plavebních komor z Veselí nad Moravou po Baťově kanálu do Strážnice, kde následuje prohlídka malebného skanzenu a vynikající a zasloužený oběd.

Prohlídka skanzenu je sice plánovaná na hodinu, ale paní průvodkyně asi nepočítá s tím, že budeme tahat všechny děti včetně vozíčkářů do každé bariérové budovy. Ale proč bychom je o to měli ochudit, že ? :) Než se vydáme lodí na cestu zpět do Veselí, zastavíme se na vynikající točené zmrzce. Slunce celý den pálí a na zpáteční plavbě je již

znát lehká únava. Poslední víkendová jízda vlakem, po které na statku pana Kostelanského opět následuje večerní grilovačka.

Nedělní den není o nic méně zajímavý. Ráno balíme věci, uklízíme pokoje a pak už na nás čeká s autobusem řidič Láda, který nás nejprve odveze na ne-daleký kuželovský mlýn, kde po jeho prohlídce vyrazíme na čtyřhodinový trečik až na samotnou česko-slovenskou hranici a pak po vynikajícím obědě v restauraci U Větrného mlýna zpět do Prahy.

Takže, kam to bude za rok?

Poděkování patří nejen dárcům, kteří nám spolupomohli výlet realizovat, ale i Českým drahám, skanzenu Strážnice, restauraci U Větrného mlýna a samozřejmě obci Lipov. V neposlední řadě pak všem lidem na Horňácku a Dolňácku, neboť děti samy přišly s tím, jak jsou místní lidé pohostinní, laskaví a milí.

Mužský sbor z Lipova

První významnou událostí na začátku 27. roku činnosti Mužského sboru z Lipova bylo předem oznámené rozloučení s naším loňským jubilantem Miroslavem Žákem, který jako vždy, ale tentokrát „bohužel“ pro náš sbor, dodržel své slovo. Mirek Žák byl výborný zpěvák třetích hlasů a v určitém slova smyslu výborný bavič. Jeho téměř encyklopedické znalosti historie Lipova i blízkého okolí, místních i československých osobností a s nimi spojenými událostmi obohacovaly téměř 20 let naše pravidelné zkoušky. Po jeho odchodu končí často naše dohadování ve zkoušce větou: „To by mohl vědět jedině Mirek Žák“. Obecné pravidlo, že něco ztratíš a něco získáš se potvrdilo i našemu sboru. Po mnoha letech nucené odmlky z rodinných důvodů se vrátil náš umělecký vedoucí Mirek Jagoš a kvalita zkoušek se výrazně zlepšila. Jeho téměř absolutní hudební sluch dokáže posoudit čistotu jednotlivých hlasů i harmonii trojhlasného zpěvu. Naštěstí si však uvědomuje, že nikdo z nás není profesionální zpěvák a jeho výtky a opravování odpovídají možností každého zpěváka našeho sboru. Jeho dosavadní práce se podle mého názoru projevila už při pěveckých vstupech

Mužského sboru z Lipova v květnové regionální soutěži O nejlepšího tanečníka verbuňku Hornácka, Strážnicka a Veselska. Zpívali jsme uvolněně, s chutí a dobře. Věřím, že tato pohoda nám vydrží i při účinkování v pořadech letošních Hornáckých slavností nebo v přípravě a realizaci listopadového lipovského zpívání, tedy setkání mužských sborů v Lipově. I letos Vám budou zpívat nejen mužské sbory z Hornácka, ale z téměř všech regionů Slovácka, pro které je nej příjemnější odměnou, když nezpívají sami sobě, ale co největšímu počtu posluchačů.

Na závěr bych chtěl ještě jednou za sebe i zpěváky našeho sboru popřát především pevné zdraví našemu letošnímu jubilantovi Petru Jagošovi. Je jedním ze zakladatelů Mužského sboru z Lipova, se kterým zpívá 27 let a věřím, že pokud se nic nepředvídatelného nestane, bude zpívat i v příštích letech.

Příjemné léto přeje a na shledanou 25. listopadu 2023 v lipovské sokolovně se za všechny členy mužského sboru těší

Ladislav Jagoš - Jožiček

Folklorní soubor Lipovjan

Padesátý první rok trvání začal FS Lipovjan tradiční fašankovou obchůzkou. Od dopoledních až do nočních hodin zněly Lipovem sedlácké, verbuňky a táhlé v podání muzikantů z HCM Petra Galečky, HCM Marka Potěšila, HCM Jožky Staši a současných i bývalých tanečníků Lipovjanu. Fašanková obchůzka ale není jen o zpěvu, tanci a pití. Je poměrně náročným sportovním výkonem. Každý z tanečníků i muzikantů ujde za téměř 10 hodin kolem 15 000 kroků, včetně tance, zpěvu a již zmíněné hry na hudební nástroje.

Další akcí, kterou Lipovjan pravidelně přispívá ke kulturnímu životu v Lipově, je regionální soutěž O nejlepšího tanečníka verbuňku Hornácka, Strážnicka a Veselska. V sobotu 13. května 2023 se v lipovské sokolovně sešlo 6 verbířů z Hornácka, 9 ze Strážnice a 3 z Veselí nad Moravou. Potěšením pro organizátory, FS Lipovjan, byl nejen počet soutěžících, ale téměř plná sokolovna diváků. Ti tleskali na závěr soutěže nejen J. Hrbáč-

MFF Strážnice - (Ne)Mizející svět (foto Jitka Staňková)

MFF Strážnice (foto Jitka Staňková)

kovi z Louky a Š. Hadačovi ze Strážnice, kteří postoupili jako vítězové regionálního kola přímo do finále soutěže ve Strážnici, ale také dalším 5 verbířům z každého regionu, které vybrala porota do výběrového kola této soutěže. K výborné atmosféře celého večera přispěly jednoznačně i pěvecké vstupy Mužského sboru z Lipova a taneční vstup starších párů Lipovjanu. Současný Lipovjan se v té době už připravoval na vystoupení v rámci Kopaničárských slavností na Myjavě a Strážnických slavností. Troufám si tvrdit, že jak na Myjavě, tak ve Strážnici Lipovjan výborně prezentoval hornácký folklor. Úspěšná vystoupení v pořadech Kopaničárských slavností, ale především účast tří verbířů z Lipova ve finále soutěže O nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na Strážnických slavnostech a 5. místo B. Smaženky z 18 finalistů jsou nezpochybnitelným úspěchem Lipovjanu. Verbíři z Lipovjanu ale nebyli jedinými účastníky Strážnických slavností. Dva taneční páry se ve svatbních krojích představily na dopolední krojové přehlídce ve skanzenu a celý Lipovjan účinkoval v jednom z hlavních pořadů Strážnických slavností (Ne)Mizející svět, věnovaný folklornímu regionu Hornácko. Takto prožil v hrubých rysech FS Lipovjan první polovinu roku 2023. Do druhé poloviny vstoupí účinkováním v pořadech Hornáckých slavností, srpnovou účastí verbířů z Lipova na Slováckém roku v Kyjově, vystoupením v Šumicích nebo na pražské Kampě. Nejen trvalý zájem o účinkování Li-

povjanu při různých kulturně společenských akcích, ale také skupinka mladých tanečníků, kteří přišli do FS Lipovjan z dětského FS Lipovjének II při ZŠ Lipov, jsou určitým příslibem

dalšího trvání FS Lipovjan. Je zřejmé, že Lipovjan nebude odpočívat ani v letních měsících.

Ať se mu tedy daří jako doposud!

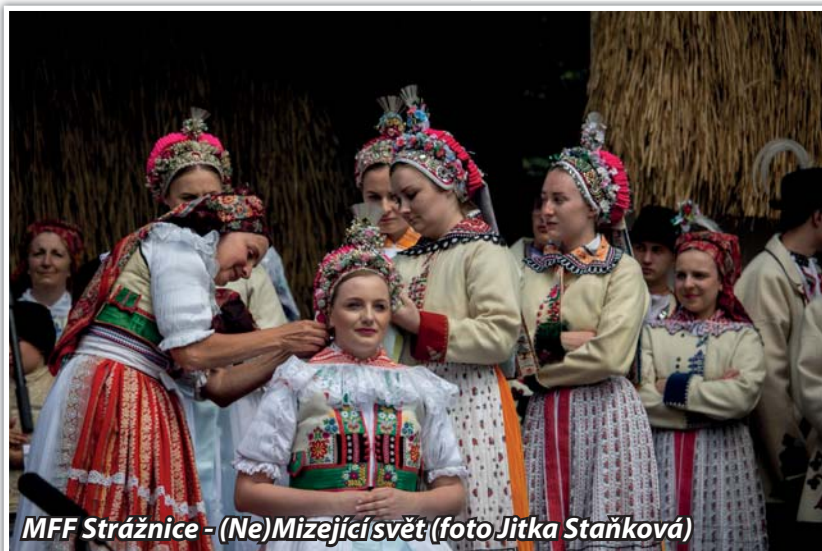
Ladislav Jagoš-Jožiček

MFF Strážnice - O nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku
(foto Jitka Staňková)

Myjava (foto Lipovjan)

MFF Strážnice - (Ne)Mizející svět (foto Jitka Staňková)

MFF Strážnice - O nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku
(foto Jitka Staňková)

Americká brána malovaná aneb HCMMP v Chicagu

Začalo to zhruba na přelomu září a října 2022, kdy začalo být jasné, že se HCMMP v takřka plném složení koncem ledna 2023 připravuje na dobytí Ameriky. Pustili jsme se do nelehkého úkolu opatřit všem pasy, voličské průkazy, dvěma z nás mezinárodní řidičské průkazy a zabalit goračku tak, abychom ji v pořádku proclili. Horká linka Praha–Lipov, případně Praha–Chicago fungovala dnem i nocí. Ale vezměme to popořádku...

Nejdříve si představme sestavu horečnické reprezentace, která odletěla do USA: hrající kapitán Marek Potěšil (v kabině zvaný Potě, domácí tým Lipov), v útoku dále Filip Sítek (Síť, reprezentuje Javorník) a Daniel Slovák (hostující pravé křídlo z pohledu diváka, interně též Zdeněk, bruslí za Velkou nad Veličkou), obrana Jura Jagoš (domácí borec

z Lipova) a Martin Kaleta (pro krajany pracovní Ovečka, dle soupisky HCMMP hrající za Lipov), hostující hráč v bráně (čti za cimbálem): Anna Jagošová (pražská fúze, ovšem lipovský trenér, interně zvaný Ham, se nezapře). V uvedené sestavě se jsme začali na pozvání spolku United Moravian Societies a jeho předsedy, Romana Bobčíka původně z Uherského Brodu, velmi aktivně připravovat dobytí Nového světa už od zmíněného října. Marek s Aničkou využívali nepřeberné nabídky pražských kulturních podniků, aby pod záminkou plánování zájezdu, nákupu letenek a přípravy programu zvýšili procento konzumace v daném lokálu. Zbytek týmu se připravoval na nadcházející událost v klidovém režimu. Při výročí Lipovjenu na sokolce proběhl první společný

počin – nahrávka videa pro krajany a pozdrav z Lipova do Chicaga. Dle situací komentujících členů Lipovjenu, bylo zcela patrné, že o zájezdu už ví celá obec, možná i kraj. Následovala postupná setkání kvůli zažádání o tzv. ESTA. Pod tímto muzikantským pojmem se skrývá krátkodobé turistické vízum do Spojených států. V lednu jsme se pustili do společného sehrávání a také trénování tzv. amerických písní. (HCMMP tímto děkuje HCMPG za vypůjčení jejich repertoáru na toto téma, aneb Dostal sem já ze Súchova (...) šest dolarů na pédu!). Obzvláště zajímavým počinem před odjezdem bylo pořizování fotografií hrajících členů týmu v lipovské škole. Panu řediteli chválíme nápaditou všudypřítomnou výzdobu a velké množství nástěnek, ale bílá stěna pro účely fotografování by se nám bývala také hodila...

Ve středu 25. ledna došlo na lámání chleba: z Prahy vyjžděl tandem Potěšil–Jagošová okolo páté, v Lipově se pomalu setkával zbytek mančafu u Jury Jagoše na jedenáctou. Následovala kontrola dokumentů, převážování kufrů, a především opatření goračky kvalitními uzávěry, aby přežila a nebylo nutné ji před vstupem do USA otevřít jako podezřelý materiál. (Shodli jsme se na tom, že i kdyby nás to mělo stát jakoukoliv újmou, rozhodně ji americkým celníkům nenecháme a před vstupem do USA všech 10 litrů vypijeme.) Po půlnoci jsme si dali po štampli a Ondra Slovák už nás vezl na letiště. Aneb začal výlet po ose Lipov

Výhlídka Skydeck Chicago ve Willis Tower

Cloud Gate v Millenium park

S Mons. Dušanem Hladíkem

– Vídeň – Londýn – Chicago. Zatímco Anička se už před cestou demokraticky samozvolila do role (horského) vůdce, chlápci z HCMMP se psychicky připravovali na svůj vůbec nejdelší let v životě. Někteří letěli dokonce poprvé. Postavili se k tomu ale čelem a při druhé části letu z pověstného londýnského letiště Heathrow do Chicaga nás letuška odhadla na polský zájezd, neb chlápci v rámci krmení a neomezené konzumace nápojů vypili během devítihodinového letu celé letadlo. Přestože se nad Grónskem měli ozvat pověštní Sekeráše v D dur, případně se interpret této písně chystal vystoupit s tím, že pro něho Mareček určitě dojde, nestalo se tak a Jura tuto památnou část cesty zaspal.

Po příletu do Chicaga, delším vysvětlování na imigračním, co se chystáme v Chicagu dělat (což způsobila Anička svým předchozím pobytem na americkém území v květnu 2022) a tříhodinovým čekáním na kufry nás přivítala Mandy Zika – děvče s českými kořeny a velkým srdcem. Vyzvedli jsme dodávku, která nám byla na dobu pobytu k dispozici a vyrazili do Brookfieldu (okraj Chicaga) na Českou misi. Tam už nás vítal monsignor Dušan Hla-

dík, kuchařka Rosemary (či Růženka), která se stala pro následující týden vílou našich srdcí a žaludků a první z lipovských krajanů, vždy plná energie, všehoschopná Olina Kolaciová (mívali pekárnu). Oli nakoupila pro všechny hornácké šohaje oranžové mikiny chicagského baseballového týmu Cubs a chlápci z nich nevylezli za celou dobu pobytu. Zvláště kapsa na břicho, kam se pohodlně vešly 3 až 4 plechovky žatce či Czechvaru z bezedné farní ledničky, byla využívána opravdu notně. (Na faře byly již také připraveny pokoje: 4lůžkový pro Potěho, Síťu, Dana a mladého Ovečku a 2lůžkový pro manžele Jagošovy. Na tomto místě Anička děkuje Síťovi, že to vzal za ni...)

V pátek jsme vyrazili do downtown (v americké angličtině: centrum města). Ujely nám dva vlaky, ovšem v mezičase Síť a další obdivovali takřka dvoukilometrovou sestavu vagonů tažených jedinou mašinou. A taky jsme pochopili, jak vypadá pravá chicagská zima – zvláště umělá polární liška z Decathlonu na kapuce obou manželů Jagošových byla dobrým tahem. Odpoledne nás čekal důležitý okamžik: hodit na českém konzulátu

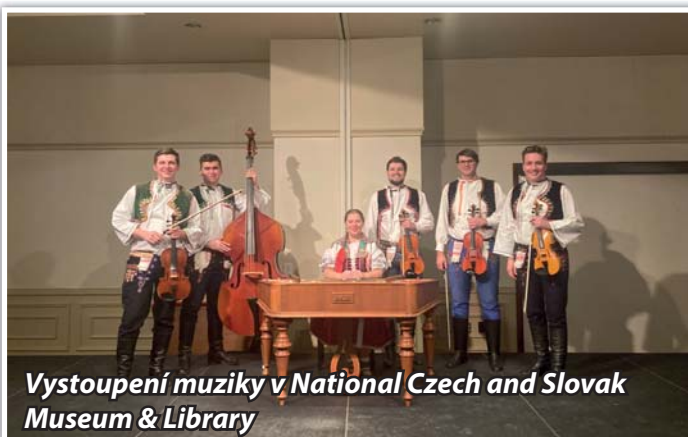
– abychom se pochopili, šlo o 2. kolo volby českého prezidenta. Byli jsme přijati generálním konzulem panem Kantůrkem. Úspěšně jsme odvolili, a dokonce zazpívali hornáckou táhlou Teče voda teče. Na konzulátu nás čekalo jedno velmi milé setkání: už k volbě nás doprovodila dáma v každém ohledu, vitální a krásná lipovská patriotka, paní doktorka Slávka Coufalová. Sobota se nesla ve znamení přípravy na Česko-slovenský ples, první ze tří vystoupení HCMMP v Chicagu a, jak poznamenali chlápci, vůbec první vystoupení HCMMP v tomto roce. Cimbál i basu nám laskavě zapůjčila Maruška, dívčím příjmením Děcká – znalců moravského folkloru zřejmě dojde souvislost mezi paní doktorkou Maruškou působící v Chicagu a její maminkou Růženou, učitelkou cimbalu z Valašska. Martin a Anička se sžili s novými nástroji, zbytek týmu zatím chystal ozvučení. Ples sám o sobě byl pro nás velkým zážitkem. Nejenže jsme potkali velké množství krajanů, namátkou z Blatnice nebo Kozojídek, ale poprvé jsme se střetli s co do porcí opravdu hojnou americkou kuchyní. Na to, že jsme všichni od raného dětství trénovaní

V kostele s Olgou a Janem Kolaciovými a jejich synem Janem spřítelkyní

S paní ředitelkou muzea v Cedar Rapids Cecílií Rokusek

Vystoupení muziky v National Czech and Slovak Museum & Library

Se členy spolku United Moravian Societies na Česko-slovenském plese

muzikanti, měli jsme s množstvím večere co dělat – a že byla výborná. Následovalo hraní a vzorná reprezentace rodného kraje, do níž se den co den položil o něco zodpovědněji někdo jiný z naší sestavy.

V neděli dopoledne byla mše svatá na České misii, kterou celebroidl mons. Hladík a v rámci ní si hudecká sestava HCMMP také zahrála. Nutno říct, že to bylo krásné a dojemné. Následoval oběd – segedínský guláš, při kterém Jura a Marek zavzpomínali na souboj v pojídání knedlíků v lipovské škole s Petou Galečkou. V takové formě jako tehdy ale domácí borci nebyli a nechali si naložit pouze 8 šíšek. Následovala beseda u cimbálu v prostorách pod kaplí, kdy Horňáci hráli jak o dušu, chvílemi i na přání – ovšem úspěšně se vyhýbali písním od Dua Yamaha a dalších interpretů blízkých srdci starších a pokročilých. Po hrdinském výkonu interpretace písně Sekerášé (sice v C dur, ale i přes nachlazení) nás na den opustil Jura, aby šel utužovat rodinné vztahy se strýcem Jankem Prachařem, kterého ještě nikdy předtím naživo neviděl. V pondělí jsme věnovali celý den prohlídce downtown se zkušenou průvodkyní Oli Kolaciovou, ochutnali deep

dish pizzu – místní specialitu – a večer poseděli u lipovsko-javornické dvojice Yvony a Martina Pavlincových. Pro ty, kteří z vás si nepamatují, vedle koho Yvona bydlela, přidáváme komentář nejmenovaného z muzikantů: „Dobrá souseda podá, lepší podrží...“ U Pavlinců se jsme se dověděli zásadní životní pravdy, o kterých jsme dosud neměli ani potuchy: nejenže v Lipově existovala – dávno tomu – skupina Cyroši, ale teta Yvona může za to, že se narodila Anička a strýc Martin pamatuje z Javorníka Síťu jako malé miminko. Marek mimochodem od tohoto večera slyší na jméno Dušan. Po těchto potěšujících skutečnostech jsme se těsně před půlnocí rozloučili a Oli nás vezla zpátky na faru. Na prosbu ze zadních řad dodávky „daj koňom“ jsme tam byli co by dup. V úterý jsme dopoledne využili k odpočinku po reprezentaci regionu mezi krajany, poobědvali jsme se Slávkou Coufalovou a strávili příjemných několik hodin vzpomínáním na rodný kraj. Chlapci se zavázali, že budou po vzoru strýce Kruciša Slávce na Vánoce volávat a zpívat koledu. Po obědě se Slávkou pokračovala pohádka o Budulínkovi a za navrácení Juru jsme předali k soukromému setkání se Sláv-

kou naši lékařskou naději Martina. (Martin byl pasován do role týmového lékaře a osvědčil se natolik, že po jeho léčbě prášky a následné snaze o samoléčbu slivovicí se mnozí nachlazení vraceli k Martinovi a jeho medikaci.) Pak nás čekal zlatý hřeb emerického turné – hokej. Chlapci Aničce cestou vysvětlili, co to znamená hokejová „farma“ a krátce jsme pohovořili o tom, že není dobré ptát se při setkání s českými hokejisty, které nám bylo dopřáno, jak hráli ten první poločas. Na hokej nás doprovodil Jenda Kolacia a doufáme, že z toho měl takovou radost jako my. Zápas stál za to: proti sobě farma BlackHawks a farma kanadské Manitoby, prodloužení, tři bitky i samostatné nájezdy. Odjížděli jsme spokojení. Ve středu nás čekal přesun do Cedar Rapids (stát Iowa), kde sídlí Československé muzeum a knihovna, vůbec největší instituce tohoto druhu ve Spojených státech. Čtyři hodiny tam a ve čtvrtek zpátky po rovné nekonečné dálnici řídil Potě, budiž mu za to dík. Dále děkujeme CM Harafica za ponechání cimbálu v muzeu – nebyl ani tak rozladěný, jak jsme čekali. Po několika pivech v české hospodě se chlapci dali na obouvání vysokých bot. Několik

2. kolo prezidentských voleb na českém konzulátu

Na večeri u Yvony, Martina a dcery Denisy Pavlincových

Na českém konzulátu v doprovodu lipovské rodačky paní Slávky Coufalové

Jura Jagoš se svou tetou a strýcem Silvou a Janem Prachařovými

hodin v autě udělalo své, lýtka natekla, boty se zmenšily, Anička, která do té doby litovala, že vzhledem k úspoře místě odjela v krpcích, se posilňovala slivovicí a smála. Potě mezitím trénoval první skladbu večera V lipovském hájku, která se z mnoha různých důvodů stala symbolem zájezdu. V muzeu jsme vystoupili v prvním bloku s písněmi z Hornácka, v druhém s „mezinárodními“ moravskými a na přání s písní Červené víno, bílé koláče, která nás bude ještě dlouho strašit.

Ve čtvrtek jsme cestou z lowy zpět do státu Illinois zastavili naposledy v chicagském downtown, abychom stihli večerní vyhlídku z Willis (nebo Sears) Tower, věže 442 vysoké metrů s proskleným balkonem. Nahoře jsme zjistili, že Jura a Anička mají vedle plyšové stříbrné lišky na kapuce společnou ještě jednu věc – strach z výšek. Zatímco Jura si na sklo hrdinně stoupl sám, Anička za pomoci a podpory na balkon nacúfala, nechala se vyfotit a seškrábnout zpět.

V pátek už bylo na pořadu dne balení a loučení. Zvláště někteří z nás, kteří odjížděli s dvěma páry v Americe za-

koupených bot, se nemohli vejít do svého kufru. Na faře nám proto kufr zapůjčili. V sobotu 4. února se kluci v pořádku vrátili domů, Anička až do května odjela za krajany do jižní Ameriky. Závěrem: bylo pro nás velkým překvapením, jak srdečná česká komunita v Chicagu je. Mnohdy byla pro nás setkání nejen srdečná, ale také dojemná. A nejen pro nás. Společně se Slávkou budeme rádi vzpomínat na Teče voda teče na parkovišti před fastfoodem Portillo's a společně s Olinou na Zajali ně koně vrané v autě cestou na Českou misi. Jako bychom ani neodjeli z vlasti, nebo se jen vrátili domů.

Aniččino vyznání: Ráda bych poděkovala Olině a Jendovi Kolaciovým, že se o mě v květnu 2022 v Chicagu měsíc starali a stali se mi náhradní lipovskou rodinou v Americe. Právě díky nim jsem měla důvod se vrátit. Děkuji HCMMP, že na mé přání odjeli do Chicaga za krajany. Děkuji všem a každému z nich, jak si pokaždé ochotně a pokorně vykládali s každým z krajanů, kdo přišel sdílet svůj životní příběh (a že to po třicátém setkání za den není jednoduché.) Děkuji za to, jak úžasný dojem

udělali. Děkuji, že jsem si nikdy nemusela sama nést kufr, odnést si ze stolu a řešit cokoliv technického rázu.

Rádi bychom poděkovali všem, kteří nám pomohli s realizací celé cesty, s láskou se o nás starali ve Spojených státech, nebo nás finančně podpořili.

Do USA děkujeme spolku United Moravian Societies, jmenovitě Romanu Bobčíkovi a Mandy Zika, mons. Dušanu Hladíkovi a Rosemary/Růžence Kozelkové.

Za milá setkání a pohostinství děkujeme našim Lipovjanům v Illinois: Olině a Jankovi Kolaciovým, Slávce Coufalové, Yvoně, Martinovi a Denisce Pavlincovým, Jankovi a Silvě Prachařovým.

Finančně nás podpořili Ministerstvo kultury ČR, Obec Lipov, Kordárna, a.s., Agrolip, a.s., BLM Trucking s. r. o., Geniczech-M, spol. s r. o., MIP, spol. s r. o., Hudečci Louka a pan Michal Gojdič.

Především děkujeme našim rodičům a učitelům, kteří nás vedli k lásce k hudbě a lásce k rodnému kraji – právě ty nás zanesly tak daleko a pomohly nám objevit to „doma“ na druhé straně světa.

Za HCMMP Anna Jagošová

Hornácká cimbálová muzika Petra Galečky

1. 1. 2023 uběhlo 30 let od rozdělení Československa. Zhruba před dvěma lety mě kontaktoval Martin Škodák, rodák ze slovenské obce Kriváň, momentálně přebývajícím v Hrubé Vrbce. Předložil mi zajímavou myšlenku, jejímž smyslem byla právě vzpomínka na toto výročí a rovněž zmapování skutečnosti, jak dalece nás tato událost opravdu rozdělila. Výstupem se měl stát zejména videodokument mapující vztahy mezi Čechy a Slováky nejen ve světě folklorním, ale i občanském. Dalším dílčím výstupem měla být společná

hudební nahrávka vybrané moravské a slovenské muziky. A od té doby se datuje naše neskutečně zajímavá a podnětná spolupráce se známou slovenskou hudební osobností - Ondrejem Molotou a jeho ľudovou hudbou.

Začali jsme připravovat naše vzájemné setkání. Došlo k němu loňský rok v dubnu v Lipově. Přijeli slovenští muzikanti a sólisté a pustili jsme se všichni do nácvičky. Na počátku naší několikahodinové zkoušky jsme se nejdříve „hudebně oťukávali“, pak ale začaly ledy roztávat, atmosféra se stá-

vala přátelštější a nakonec se nám za tento večer podařilo nacvičit asi čtyři společná čísla. Ta jsme na druhý den úspěšně natočili v hudebním studiu ZUŠ ve Veselí nad Moravou. Zbytek roku 2022 jsme věnovali přípravě a realizaci nového CD s ľudovou hudbou Ondreja Molotu, kde se krom starších nahrávek objevily i nové skladby a taktéž již zmíněné společné. Na podzim minulého roku se začala rýsovat další „družební“ akce. Po dlouhých domluvách s Ondrejem Molotou se nám u nás v Lipově podařilo koncem

března 2023 za pomoci nové kulturní komise uspořádat jedinečný koncert hornáckého a detvanského folkloru. Kdo přišel, určitě neměl čeho litovat. Byla to jakási konfrontace hudby a tanců v jejich po dlouhá léta neměnné podobě. Diváci vřele ocenili nejen vystoupení domácích lipovských a vrbeckých tanečníků a zpěváků, ale taktéž podpolianské ženské zpěvy, hru na fujary, výborné mužské sólisty – rozkazovače a zejména společné hudební skladby obou muzik. Na závěr večera bylo pokřtěno naše CD s názvem „Spod Poľany a Javoriny piesne znejú“. Vše zaznamenávala slovenská rozhlasová stanice Regina, která později ve svém programu zprostředkovala dojmy některých účastníků a diváků této akce.

Tím to celé ale neskončilo. Dostali jsme nabídku, abychom tento pořad v poněkud pozměněné podobě ukázali na Folklorních slavnostech v Detvě. O druhém červencovém víkendu se tedy naše muzika, pět párů bývalých a současných členů souboru Lipovjan, mužský sbor z Hrubé Vrbky a majstr Martin Hrbáč rozjeli pod Poľanu, abychom zde reprezentovali nejen sebe, ale i naše obce, kraj a ve své podstatě i celou republiku. Splnil se nám sen, který se mnohým dalším výborným muzikantům, zpěvákům a tanečníkům nemusí splnit třeba celý život – vystoupit právě na tomto

pódium. Samotní účinkující si to na jevišti doslova užívali, velký ohlas měly především lipovské sedlácké a verbuňk v podání tanečníků z Lipova. Více než hodinový pořad s názvem Bratia v krásném amfiteátru v Detvě a před minimálně dvěma a půl tisíci diváky si po skončení vysloužil dlouhý aplaus a potlesk ve stoje.

Oba dva programy v nás zanechaly spoustu vzpomínek, dojmů a nových přátelství. Myslím, že jsme nakonec všichni došli ke stejnému závěru. I když byla republika před třiceti lety rozdělena, v některých ohledech se oba národy rozdělit nepodařilo. A opět jsme potvrdili známé moto: „Hudba nerozděluje, ale spojuje“.

Petr Galečka

1. Horňa galgmeča,
deje ni se vjala, j
[je ni se v tal p[er]b[er]u] j
kudi n[er]z[er]pala.

2. he d[er]p[er]im d[er]l[er]a
vjala se podate,
pri v[er]od[er] s[er]ne[er]da,
v[er]at[er] j[er]m[er]j[er] d[er]te?

3. he d[er]t[er]ho j[er]na
k[er]st[er] v[er]at[er] se vjala,
na d[er]ch se m[er]no
Zud[er]ila d[er]stala.

[Signature]

Hlavní pořadatel: Obec Velká nad Veličkou.

Ve spolupráci s Programovou radou Hornáckých slavností.

Tato akce se koná i díky podpoře Jihomoravského kraje a obcí Hornácka.

HORŇÁCKÉ

20.–23. 7. 2023 Velká nad Veličkou

SLAVNOSTI

Program

Čtvrtek 20. 7.

**Budova Obecního úřadu
ve Velké nad Veličkou**

17:00 – vernisáž výstav
Malířka Marie Fischerová-
Kvěchová na prázdninách
ve Velké nad Veličkou
Připravili Blanka Petraková
a Ivan Látal

Krajinou Hornácka
Panoramatické fotografie
Dorka Čermáka
Připravil Theodor Čermák

Pátek 21. 7.

**Muzeum na Stahlovém
od studně v Javorníku**

16:00 – vernisáž výstavy
Obrazy Veroniky
Malatincové
Připravila Anna Zelinger

**Válcový mlýn Antonína
Nováka ve Velké**

17:00 – vernisáž výstavy
Hornácké múzy
Kornelie Němečkové
Připravily FUTRA, spolek
pro Hornácko

**Vrbecké muzeum
(probíhající výstava)**

**Ej, už sem přešel čtyři
dědiny, pátý ves...**
Připravili Stanislav Prásek
a Monika Macková

**Čechův dvůr v Louce
(probíhající výstava)**

U nás doma na Slovácku
Připravili František st.
a František ml. Pavlicovi

Hornácký stadion

19:30
Tricet roků a pořád
jak o život...
Pořad věnovaný 30. výročí
založení HCM Petra Galečky
Připravil Petr Galečka

20:45
Jak nám narostel zobák...
...slovem a v písničkách o lidovém
nářečí na Hornácku
Připravili Jiří Miškeřík
a Antonín Vrba

Sobota 22. 7.

Velické náměstí

9:00
Tradiční jarmak
Připravila Kristýna Kouřilová
a kolektiv

U kostela

13:30
Chodila Anička
Pořad k 60. výročí založení
ženského sboru z Velké nad Veličkou
Připravily Anna Šajdlerová
a Marie Vachunová

Velické náměstí

15:30
Krojovaný průvod
Připravily Věra Častová
a Hana Procházková

Dům č. p. 166

16:30
Supí škrek
O největšího znalca hornáckých
sedláckých
Připravila HCM Libora Supa

Hornácký stadion

18:30
Po zbojnických chodníčkách
Pořad dětských hornáckých souborů
věnovaný 50. výročí založení
souboru Lipovjének
Připravili Renáta
a Petr Galečkoví

20:15
Vesele, muziko...
Medailon věnovaný 55. výročí
založení folklorního
souboru Velička
Připravila Daniela Procházková

21:00

Keby moje nožky neschodily
vršky, věděly by cifrovat
Pořad k 90. narozeninám
Dušana Holého
Připravili Petr Mička
a Břetislav Rychlík

Po skončení programu bude
následovat Noc s hudci

Neděle 23. 7.

Velické náměstí

9:00
Tradiční jarmak
Připravila Kristýna Kouřilová
a kolektiv

Kostel sv. Máří Magdalény

10:45
Slavná mše svatá – patrocínium

Velické náměstí

12:00
Dechová hudba Lipovjanka

Kuželovský větrný mlýn

14:00
Tri kameně aneb jak to u kamenů
začalo, tak to aj skončilo
Připravili Klára Kostelanská,
Kristýna Vlachynská
a Lukáš Matula

V jednotlivých pořadech účinkují soubory, sbory, cimbálové muziky, skupiny a sólisté z Hornácka a podjavorinské oblasti.

Pořadatelé Hornáckých slavností si vyhrazují nárok na případnou změnu programu.

Lipovská stopa ve strážnickém skansenu

Podepsáním poslední přihlášky do JZD v roce 1959 skončilo v Lipově desetileté období brutálních přesvědčovacích akcí a nastalo období překonávání tradičních pracovních návyků. Práce byly zpočátku organizovány ve velkých pracovních skupinách, které byly podle potřeby přeorganizovávány. Dle zákona č. 32/1963 Sb. se zřídily okresní a krajské Zemědělské výrobní správy, pověřené komplexním řízením zemědělské výroby v obcích. JZD se stala podniky zemědělské velkovýroby, místo tzv. pracovních jednotek začaly být vypláceny pevné odměny jako v průmyslu. Postupně byly v JZD organizovány tzv. přidružené výroby, v nichž našli uplatnění v mimosezonních obdobích především pracovníci rostlinné výroby.

Po sloučení JZD Louka a JZD Lipov v JZD Obránců míru se sídlem v Lipově, zde byla přidružená výroba zahájena poněkud zvláště. O práci v družstvu požádal ředitel Slovákého muzea v Uherském Hradišti PhDr. Josef Jančář, který musel po roce 1970 odejít do výroby „pro nepřátelské postoje vůči socialistickému zřízení“. Na jeho podnět se uskutečnila dohoda mezi ředitelem tehdejšího Krajského střediska lidového umění PhDr. Vítězslavem Volavým a předsedou JZD Obránců míru ing. Františkem Sedlářem o pomoci družstva při budování strážnického skansenu. Mezi prvními objekty byla do skansenu převezena Veverkova kovárna z Lipova. V době vegetačního klidu byly pracovníky JZD Obránců míru převezeny do skansenu také 3 seníky z Javorníka. Další akcí družstva byla ve vybrané části strážnického skansenu

výsadba vinohradu. Provedli ji podle návrhu ing. Pavla Janošky pracovníci vinohradnické skupiny. V době vegetačního klidu byla také v bývalých garážích v Louce prováděna konzervace zemědělského nářadí a předmětů pro skansen. Další akcí přidružené výroby bylo po dohodě s Krajským památkovým střediskem zhotovení dřevěných stropů v hlavním sále a v přilehlých místnostech zámku Nesovice. Práce byly prováděny pod odborným dozorem památkářů.

Nejzajímavějším druhem přidružené výroby s viditelnými výsledky byla výroba slaměných došků a pokrývání doškových střech na objektech strážnického skansenu. Josef Jančář našel mezi družstevníky pamětníka výroby došků – Josefa Jeglu č. 54. Před zahájením výroby se spolu zajeli podívat na zachovalou doškovou střechu na stodole v Hrubé Vrbce a pak začala příprava této výroby. Nejdříve bylo třeba pokosit 1 ha žita samovazem, aby byla zachována rovná sláma. Problém s mlácením vyřešil náhodný objev staré mlátičky na sousedním Slovensku. Do ní se vkládaly snopy nikoliv klásím napřed, nýbrž podélně. Tím vycházela z mlátičky poměrně rovná sláma, použitelná na došky. Mlátička byla umístěna před dílnami v trati Padělky, kam bylo posekané a do snopů svázané žito dováženo. Po vymlácení se sláma vázala do „oklépek“ a ukládala v ocelokůlně, která stávala na druhé straně za silnicí. Skupinu výrobců došků a pokrývání střech ve strážnickém skansenu tvořili manželé Anna a Josef Jeglovi č. 54 a Marie a Cyril Žákovi č. 102. První byly zhotoveny doškové střechy na

objektech z Moravských Kopanic. Do otevření první části skansenu v roce 1981 zvládla uvedená skupina udělat celkem šest doškových střech v muzejních areálech Moravské Kopanice, Luhačovské Zálesí, Luční hospodářství a Vinohradnické stavby. Tím však výroba došků v Lipově přestala.

Na počátku devadesátých let, v souvislosti s dovozem nových objektů, jež kvůli autentičnosti měly mít doškové střechy, vznikla potřeba najít pracovníky, kteří by výrobu došků a zhotovení doškových střech zvládli. Zde zapracovala náhoda. Koncem osmdesátých roků odešel z lipovského družstva technik vinařské skupiny Josef Pavlica z Hroznové Lhoty, který se v rodném domě začal věnovat výrobě slaměných věnečků pro květináře. Používal k tomu opět žitnou slámu, vypěstovanou na vlastním pozemku. Když za ním přišli v devadesátých letech pracovníci skansenu s žádostí o zhotovení doškové střechy na právě dostavěný objekt, objednávku přijal. V té době se vrátil z povinné vojenské služby jeho syn František, který se rozhodl s otcem spolupracovat. Podařilo se jim získat podobnou mlátičku, jaká byla v Lipově, a naučili se obstarávat větší množství žitné slámy tak, že vykupovali v okolních JZD část žita na stojato, sami je sklídili a po výmlatu zrno prodali. Zde projevil velkou aktivitu a organizační schopnosti zmíněný František Pavlica a spolu s otcem založili v Hroznové Lhotě dobře fungující podnik, který se stal jistotou pro hotovení doškových střech nejen ve strážnickém skansenu.

Josef Jančář

Ze starých lipovských letopisů 11

Zápis ve farní kronice od faráře Matěje Zahálky, z roku 1852.

V příštím století bude to snad někdo rád číst, aby se zdověděl, jaké obyčeje v roce 1852 při svadbach v Lipově ay v Louce panovaly, které jsou zde v krátkosti opsány.

Když den a hodina ke zdavkám přišla, tehdy se sejdou hosti od ženicha a nevěsty pozvaní k němu. Ženich jest oblečen v modrý kabát, modré nebeské barvy, ten je mu na kolena s vyduťtými bombíkami. Jest to zdejší kroj starožitný. Chlapi jen na veliké svátky v takových kabátech chodí. Nemá-li ženich svého vlastního, tak sobě ho vypůjčí, jest ten ženich ke zdavkám bílou ženskou šátkou opásaný, Dřív, nežli z domu odchází a má-li rodiče, odprošuje se jich a prosí o otcovské a mateřské požehnání, které jemu se udělí. Nato hudba počne hrát a vede ženicha s hosty k nevěstě, kde opět hosti nevěsty ženicha očekávají.

Do domu nevěsty přijdou, tu družba, který obyčejně nějaký dobrý „tlučhuba“ jest, počne mluvit a praví, proč přišli a že tento mládenec sobě oblíbil jejich dceru, ctnou pannu a že ju chce sobě za manželku pojmuti a jich tedy prosí kdyby mu ji za manželku dali. Rodiče a ostatní v domě se staví, jakoby o ničem nevěděli. Potom ale skrze sem tam domlouvání přivedou ženichovi nějakou starou bezzubou bábu s přeslicou a tážou se ženicha, jestli by to ona byla. Ovšem, že při tom se pronáší všílíjaké žerty a smíchy. Až potom jemu přivedou tu pravou nevěstu, kterou také ženich za tu od něho vyvolenou přijme. Tu družba ju jednou neb dvakrát okolo ženicha obvádí a přítom počnou všichni přítomní hosti zpívat: „Když Bůh Adama stvořil...“ Nevěsta ke zdavkám oblečená, má na sobě „mentlík“, na hlavě čepec, ze předu na čele sem tam zrcadlovými kulatými kytkami posázené s třemi rožkami pentlou ovinutými, jeden rožek na čele a dva po boku, jeden na pravé a druhý na levé straně. Temeno hlavy jest pentlemi zakryté, které od toho pásku na čele přes hlavu jdou a jí visí na ramena.

Tu počne družba mluvit, že přijdou do Chrámu Páně, aby duchovní otec jich sezdal a jim kněžské požehnání udělil. Dřív, nežli z domu odchází, kleknou ženich i nevěsta před její rodiče, odprošují se jich a prosí o otcovské a mateřské požehnání. Hudba počne hrát a jdou do kostela a všichni zpívají pobožnou píseň o mladém Tobiaši, jak on svou nevěstu od anděla domů vedl a nebo píseň „Anděle, strážce můj...“ a nebo nějakou ranní píseň.

Po zdavkách jde se do hospody, hudba hrá a tanečníci tancují, druží pijou, ale každý za své peníze. O čtyřech hodinách jde se ke stolům. Hosté ženicha k jeho otci, druží do domu nevěsty, kde ay ženich jest přítomen. Tu se počne nositi na stůl masová polévka, jest v ní „buchta“ nakrájená. Dřív, než počnou hosti jest, tu družba k nim promluví, dává jim napomenutí a prikazuje se jim modlit. A tu se počnou všichni hlasitě modlit „Otče náš...“ a pak všichni zpívají nábožnou píseň. Po této první polívce přijde druhá polívka s „lukšami“, dřív nežli počnou jest, opět zazpívají nábožnou píseň, neboť zdejší slováci velice rádi zpívají. Potom

přijde na stoly hovězí maso s omáčkou a potom nějaká pečinka ze zelím. Který jest bohatý, dá ještě druhou pečinku, ku příkladu škopovou (skopovou), pak přijde krupičná kaše omaštěná a posypaná perníkem, ta nesmí nikdy na svadbě chybvat. Před každým jídlem a každou pečinkou zpívají hosti nějakou nábožnou píseň. Konečně přijdou na stůl vdolky a při tom bývá pivo, víno a kořalka na každém stole postavená a může se pít co kdo chce.

Najeza sa a napija sa, nejdou hosté již více do hospody, nýbrž dom spát, ženáci zůstanou až do rána sedět.

Na druhý den ráno sejdou se opět všichni hosti a tu se jim předkládá k snídání, co od prvního dne zůstalo, potom jdou s hudbou do hospody a jsou tam až do čtyř hodin odpoledne, pak jest hostina, jako den před tím. Na třetí den jest to opět jako po ty dva dny, hosti se potom rozejdou, jenom někteří ženáci zůstanou sedět a tak dlouho sedí, až hospodář v domě bečice od piva a vína vypláchne a vodu jim představí, tu teprve odejdou a veselí svadební se končí.

Ilustrační foto – novomanželé Jagošovi, ženich pan Ladislav Jagoš („Mičurin“) z Lipova a paní Anna Jagošová, rozená Matulová z Hrubé Vrbky.

Novomanželé Jakoubkovi z Lipova, pan Josef Jakoubek a paní Viktorie Jakoubková, rozená Pelčáková.

Lipovská svatba, zápis učitele měšťanské školy Partyngla, okolo roku 1928.

Již měl Matěj sousedů druhé ohlášky, když mne potkal jak jsem šel ze školy a volal mně na svatbu. Ještě dva dny před svatbou přišel mně jaksi oficiálně pozvati. S radostí jsem jeho žádosti vyhověl a dostaviti se slíbil, neb jsem byl na zdejší svatbu zvědav. Večer před svatbou připravil jsem si kroj, abych splynul s okolím a pozdě v noci ulehal. Ve svatební den však již o 1/2 páté ráno zabušil mně ženich na dvéře a když jsem mu otevřel, vešel do pokoje, kde spíme s p. inženýrem, pozdravil a pak zazpíval:

*Vstávajte chlapci hore,
už je mej slobody na mále,
vstávajte chlapci hore,
idem už naposled po slobodě.*

Pak mi požádal zda bych šel s ostatními chlapci zvát a šel dál buditi ostatních svatebčanů. Rychle jsem se oblekl do vypůjčeného veleckého kroje a v 6 hodin vešel do svatebního domu. Tam mě dali do ruky půllitrovou láhev žitné kořalky smíchané s trochou griottky a ještě s druhým mládencem, který znal poměry, poslali mě zvát. Sou-druh mě slíbil, že bude mluvit sám, jen žádal, abych ve stavení, kam přijdeme, nezapomněl zavdali ze své lahve

Novomanželé Jakoubkovi z Lipova, pan Josef Jakoubek a paní Viktorie Jakoubková, rozená Pelčáková.

Ilustrační foto – lipovská nevěsta, paní Božena Mikulčíková Prachařová, družičky zleva: Marie Kolaciová, Anna Smolejová Machálková, Růžena Strachotová z Kozojídek, Božena Potěšilová Kolaříková, Anna Strachotová Žáková.

každému ženskému pohlaví, on že má „čistů reznů“ pro chlapy.

Když vešel do statku, odkud měli jíti na svatbu, nejprve pozdravil: „Pochválen buď pán Ježíš“ a pak hned řekl: „Vzkazujů vás z domu svatebního pozdravovat a prosí vás, abyste sa spravili a došli na jich svatbu. Vyjede se v 8 hodin. Pozvaní po krátkém zdráhání obyčejně slíbili. Někde byli již připraveni. Při jeho řeči dal ze své láhve zavdati hospodáři a já hospodyně. Krátce před osmou vrátili jsme se ze svého úseku do svatebního domu, kde jsme dostali snídani.

V 8 hodin seřadilo se několik povozů před domem a kdo mohl se do nich posadil. Hudba, která již od časného rána vyhrávala „pod návratí“ (v průjezdu), odešla napřed pěšinou a sní všichni, kdo neměli nádeji, že se svezou. Přijal jsem pozvání od Márinky ze mlýna a usadil se s p. inž. do jejich vozu. Když nastal jakýsi pořádek, dal ženich znamení a vozy za výskotu vyrazily ostrým klusem na silnici a zamířily k Vrbce, odkud byla nevěsta. Na každém voze zpívali jiné písně. Na našem, který jel těsně za ženichovým, zpívali jsme společně:

*Vodu hrabala, písek vázala,
po tej robotě týdeň ležala.
Zapuat' ně miuý za tu robotu
co jsem děuaua v pátek, v sobotu.*

*A ty ně zapuat' za to chodění,
co jsem k vám chodiu v pátek, v pondělí
V pátek v pondělí, šestkrát za týdeň
možeš to vědět, byu to každý deň.*

*Ej lipovjanů doma není, jeli do hor na kamení.
Na kamení, na široké, stretli dívča modrooké.
Než kamení narůbali, švarné dívča mamlůvali.
Pod'ty dívča, pod'ty za mňa, nebudeš ty chleba huadná.
Štyry jamy žita máme, nebozízem navrtané.
A vínečka štyry bečky, orechové škarůpečky.*

*Šohaju, šohaju, vaší ťa hledajů,
že koničky vrané, obroku nemajů.
Nemajů, nemajů, nech trochu počkajů,
šak já čekat mosím, než ně na stůl dajů.*

*Sečka na opálce, voděnka v puténce,
koniček u bránky, šohaj u galánky.
Kde nocuj, tam nocuj, enom mně netrucuj,
enom mně koničky do rána opucuj.*

Pak ještě asi dvě nebo tři všeobecně známé slovenské, Háj, háj, zelený háj, Prídi Janík premilený a podobně. Mnoho jsme však zpívat nemohli, neb při prudké jízdě bylo nebezpečí překousnutí jazyka.

U první chaty ve Vrbce jsme slezli a seřadili. Napřed šohaji v kroji, pak hudba, za hudbou ženich s družbou a dva

mládenci. Pak dívky krojované a na konec ostatní. Přes ves se šlo veselým pochodem za výskání a za hudby, při které dvě přední řady šohajů držíce se kolem krku poskakovali kolem středního. Přišli jsme až k vratům nevěstina domu. Tyto byly zavřené. Družba žádal za otevření. Zevnitř se ptali, odkud je. Pak kam jde? Koho vede? Co chce? Na kteréžto otázky odpovídal družba odpověďmi z Písma svatého a znovu požádal slovy Písma o otevření a pohostinství. Konečně se vrata otevřely. Šohajům již to bylo dlouho a žertem říkali, že jsme se asi v domě zmýlili, neb abychom šli humnem. Když se konečně vrata otevřela, zazpívali Lipovjané spolu s Vrbčany:

*Treba su já bledulenka, bledulenka bledá,
preca ňa mamněnka ledakomu nedá.
Kdyby ňa mamněnka ledakomu daua,
kde by ona taků bledulenku vzaua?*

*Dyž nekomu otvírám, napred sa podívám,
stojí – li on za to, že já mu otvírám.
Nestojí – li on za to, pred naším je buato.
Žduchnu já do něho, nevyleze on z něho.*

Na to, kdo mohl, vešel do svatebního domu. Tam ve velké světnici seděli rodiče nevěsty a starší svatebčané s družbou nevěstiným. Zde dlouhou řečí prošípovanou výňatky z Písma žádal ženichův družba ruku nevěsty. Družba nevěstin dal mu ještě několik otázek a pak mu konečně slíbil, že nevěstu ženichovi přivede. Šel do vedlejší síně a přivedl starou babu. Ta znala dobře svoji úlohu a usmívajícímu se Matěji vykládala své přednosti. Když ale ten stále vrtěl hlavou, že jí nechce, odvedl ji družba zpět a přivedl jednu z družiček. Ale ani tu ženich nechtěl. Konečně mu přivedli pravou nevěstu. Děvče jako z růže květ, s velikým věncem na hlavě, plným lesklých cetek a mašlí. Na to, zatímco nevěsta klekala, měl družba řeč přerušenu na chvíli mateřským požehnáním, pak ještě děkoval za ni delší řečí zase z Písma a odešli všichni, aby udělali místo ostatním svatebčanům ke snídani (svačině).

Na stůl přinesli mísu vařeného kořalky, která chutnala jak vařené víno, se skořicí, každému dali lžíci a musel si přes celý stůl nabírat. Že se to neobešlo bez hluku, smíchu a žertu, je samozřejmé, hned povolila stísněná nálada vzniklá při požehnání a vtipy, zvláště Lipovjanů, kteří na to zvyklí nebyli, jen sršely. Ačkoliv to byla věc velmi dobrá, nejlepší ze všeho, co jsme zatím ve Vrbce dostali, dopravil jsem do úst jen asi 4 celé lžíce, neb děvče vedle sedící se stále vrtělo a vždy mě obsah lžíce, ač byly veliké, na stůl vystříklo, takže jsem se vzdal marného namáhání a lžíci položil. Nesmím opomenouti hromadu všelijakých bálešů, vdolečků, pletanců a podobně, které někdo vysypal z ručního koše na stůl. Je zvykem, že ženatí pozvaní svatebčané donesou jako dar koš různého pečiva. Musím podotknouti, že pečivo od Vrbeckých selek donesené mě ani mým nejbližším soustolovníkům nechutnalo.

Když se vystřídali všichni svatebčané u snídani, seřadil se průvod a šlo se veselým pochodem do Kuželova do

kostela. Mezi pochody hudby zpívali chlapci různé pochodové písně, jako:

*Pres zelené žitečko voda teče,
aj co mně má miuá, holuběnka sivá, čo mně rekne.
Aj, co by mně reknula, šohajovi?
Prepiu sem žitečko, aj oves zelený, na kopečku...*

*Aj keď sem to všetko prepiu, nebojím sa.
Na vojnu verbujú, slobodu sľubujú, zverbujem sa.
A keď sem já verbovau pro frajerku, nedala mně pierko,
juž sedmá neděla, s rozmarýnků.*

*Aj, mal som já koníčka, s bílů lysků,
který mňa nosíva u k mému potěšení, pres vodičku.
Pres vodičku studenů, pres hájíček,
né jednú, né dvakrát pode mnů zarechtal můj koníček.*

Veselý pochod hudby před kostelem změnil se naráz v nábožnou „Tisíckrát pozdravujeme tebe“. Pak byla obyčejná mše s procedúrou sezdávací, při které jsem si všiml, že nevěsta slibovala dle náповědi faráře jen lásku a věrnost, nikoliv, jako doposud jsem byl slyšel vždy „poslušnost“.

Po mši šel celý kostel na „ofěru“. To jde jeden za druhým zadem kolem oltáře. Co vzadu dělají, nevím. Když vyjdou zezadu, hodí obolus na připravený talíř a farář jim nechá políbiti nějaké svaté ostatky. Líbají i nemluvňata, jež matky na rukou nosí, aniž dbáno nějaké hygieny. Všiml jsem si, že tomu obřadu přítomni byli i četní evangelíci, kteří však ostatků nelíbili, ač přispěli na talíř též grošem. Farář to vůbec nezarmoutilo, když takový odklonil hlavy místo políbení, jen když patil.

Z kostela, po zapsání svatby na faře do matriky, co stálo 70 Kč, šlo se zase za veselých písní a hudby domů. Po cestě přidaly se v čelo průvodu tři maškary, z nichž jedna nesla v kleci strakatého králíka.

Ve svatebním domě zaujmul jeden stůl dívky s nevěstou v čele a před ně postaven koláč s dírou vprostřed na míse a dívky po delší řeči družbově o výslužce, když jde dívka ze služby, zazpívaly:

*Hrajte jí hudci, hrajte jí
a vy matičko, hažte jí.
Hažte jí dukát, nebo dva,
bude to pro ně pro oba.*

To se opakovalo pro dívky, chlapce, ženy, muže, babičky, kmocháčky, kuchařky a naposledy – pro ženicha. Pak teprve byl oběd, obyčejný, jen s tím rozdílem, že vždy jeden stůl jedl z celé mísy bez talířů, jen lžícemi. Maso brali prostě do rukou.

Po jídle se hoši zdvihli a s písní lákali dívky do blízkého hostince k tanci:

*Hej hore, chlapci, hore vstávajte, noženky okujte.
Budeme tancovat až do rána, až rosenka spadá.*

*Veselo chlapci, zazpívajme si, dokád'sme slobodni.
Bár staří budem, dycky ostanem kamarádi věrní.*

V hostinci se tančil valčík, polka „na šest“, až několik chlapců stouplo si před muzikanty a zazpívali:

*Zahraj ně hudečku na tenků strunečku.
A já ti zazpívám na pěknů notečku.
Zahrajte ně hudci, pro boha vás prosím,
mám tu galánečku, tancovat s ňů mosím.*

*Veselo muziko, veselo ně hrajte,
šak já vám zaplatím, nic sa nestarajte.
Šak já vám zaplatím, ale včil nemám čím,
až já si jarého žitečka namlátím.*

*Už si ně muziko, už si ně dohrála,
už si ně péřečko za klobúčkem vzala.
Boženku, otčenku, daj ně taků ženku,
co by ňa vodila od šenku do šenku.*

Dívky se rozeběhly pro chlapce a již začali tancovati „sedlácké“. Vždy chlapci zpívají jednu sloku písne a muzikanti ji pak zahrají, při čemž páry tancují. Písne mají stále stejnou notu, neb velmi podobnou.

*Zahrajte ně husličky z javorovej destičky,
a já musím domů jíti, nemám tady za co píti.*

*Zatoč sa ně céřečko, jako plužné kolečko.
Zatoč sa ně eště ráz, jak široký rubáč máš.*

*Široký je široký, šila sem ho tri roky.
Široký je velice, šila sem ho k muzice.*

Na to přišel ženich a požádal nás, abychom šli ku svačině. Po svačině se ještě chvíli tančilo, ale poněvadž ve vrbeckém hostinci bylo málo místa, obešel se starodávný zvyk, že odvezou nevěstu až v půl noci, aby netrefila domů zpět a Lipovjané s částí Vrbčanů sedli na vozy a za prvního šera odvezli nevěstu do Lipova.

Po cestě dívky na voze s nevěstou zpívaly:

*Ten náš pan farář pěkně káže, dává obrázky, ruce váže.
Já na to kázání také půjdu, jeden obrázek pýtát budu.
Byl ten pan farář milostivý, dal ně obrázek, ten byl živý.*

*Kam si ho smutná enom skovám,
dyž pro něho místa nemám.
Dám ho na stěnu, zapráší sa,
dám ho do truhly, udusí sa.
Dám ho na postel, sednu k němu,
dá ně huběnků a já jemu.*

Před vesnicí Lipovem všichni z vozů slezli a počkali na pěší opozdilce a pak s hudbou došli do domu ženichova.

Byla to vesměs jen mládež, neb staří odjeli z Vrbky před večerem, aby si spravili svá hospodářství. Teď čekali na nevěstu a ženicha a udělali místo mladým, by se (v 8 hodin večer) naobědvali. Před jídlem měl zase ženichův družba k nevěstě a rodičům ženichovým delší řeč z Písma svatého, pak družička rozloučila se s nevěstou pěknou rýmovačkou. Potom nastalo známé házení do koláče s hore uvedeným zpěvem.

Oběd v domě ženichově byl úplně po městsku a bohatě připraven načež odešli staří i mladí tancovati k Ondrušům do sálu. Vrbečtí si libovali, jak se jim u nás dobře tančí. Lipovští jim zahráli sólo, aby je usmířili, že jim odvezli tak pěknou galánku.

Vrbečtí dobře to poznali a jeden šohaj hned po tanci zanotoval:

*Ej pres Vrbovce je chodníček, po něm si kráčí,
má černé oči – šohajíček.
Na hlavě má černý klobůk, nemožu na tě,
mé zlaté dítě, zapomenůt.
Zapomenu, ale těžko, kde sa ohlédnem,
všady teskno.
Cos má milá udělala, žes při oltáři,
před božsků tvářů, přísahala.
Včeras byla eště panna a dneska už si,
srdenko moje, mladá žena.
Včeras byla pod věnečkem a dneska už si,
srdenko moje, pod čepečkem.*

Ženich však mu to nezůstal dlužen a zazpíval mu v odpověď:

*Už je jatelinka pokosená, už je ně dnes milá zasnúbená.
Kdo by ju odlůdil, nech si ju má, len nech ju prede mnů neobjímá.
Nech si ju objímá, ale v noci, by to neviděli moje oči.
Moje oči černé jako vrána, za něma sa točí každá panna.*

A již začaly sedlácké, píseň za písní střídaly se s hudbou, dívky i starší se točí, jen jim sukně odletují.

Po tanci je ve 12 hodin a hosté jdou k večeři. Po večeři odejde nevěsta, aby se vrátila bez okrasného věnce pod šátkem, zatím družičky s ostatními dívkami zpívají:

*Už sa ty talěrky sbírajů, už sa ty družičky dívajů.
Nevěsta bledne na obě líčka, že sa jí pěkný věneček chystá.
Včeras byla maminčina a dnes už si mladá žena.
Pred našima je kopa sena, už je Anička začepená.
Pred vašima je eště větší, už je Matěj oženěný.*

Poté se hosti kolem 2 hodin ráno rozešli, aby se trochu na druhý den prospali, neb ženich Matěj chtěl mítí pravou slováckou svatbu a ta musí trvati nejméně dva dni. Však taky na to zabil krávu a prase.

Muzikanti ještě pod okny zahráli „Dobru noc“ a vše pomalu utichalo, aby se druhý den začalo nanovo.

Červenec 2023, Pavel Štípský

Archív - pouliční turnaj

Obnovili jsme Poulička v Lipově!

Jak to celé vzniklo?

Spousta lidí se mě ptá, jak tento nápad vznikl, jak probíhaly přípravy a kdo se na tom podílel. Popíšu Vám tedy celý zrod myšlenky a příprav, které došly až tak daleko, že jsme se opravdu sešli v 7:30 před školou, nebylo nás tam pouze 7 a Poulička se po 37 letech opravdu uskutečnil! Za pomoc s článkem děkuji Lucce Weber, která mě s textem doplňuje.

Po zvolení předsedou Kulturní komise Lipov mi bylo jasné, že musíme uskutečnit fotbalový turnaj, nejlépe Poulička, ale například až za pár let. Což také na první schůzi KK navrhuji. Zakládám složku „Miniturnaj ve fotbale“. Po mnoha diskuzích přistupuji na myšlenku, že Poulička uděláme tento rok nebo nikdy. Jdu za Tomášem Kučerou a představuji mu myšlenku. K mému překvapení souhlasí a plán je jasný. Musíme vybrat 7 zástupců částí obce (dříve bylo 6, nyní přibyl Barrandov), kteří budou kapitáni a budou komunikovat se svou částí.

Vybíráme kapitány následovně:

Nazareth: Tomáš Kučera

Kamenec: Dominik Hartmann

Portoriko: Michal Zháňal

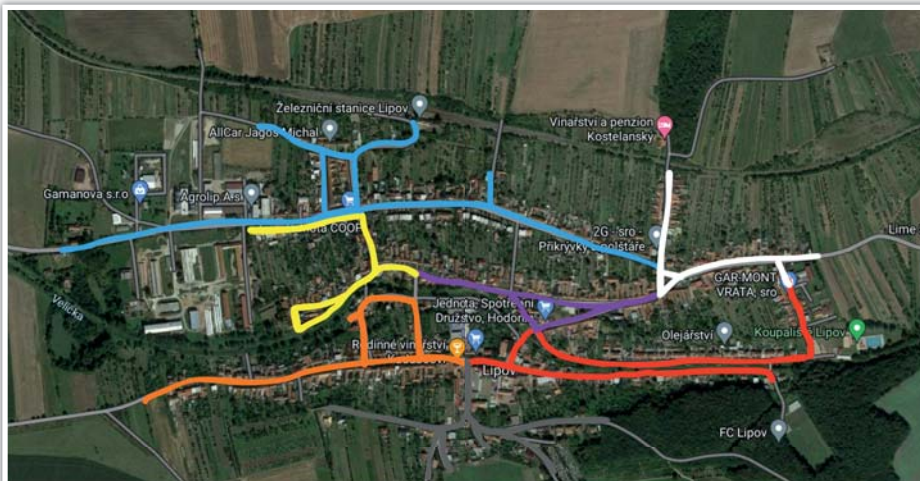
Barrandov: Petra Jagošová

Městečko: Roman Nagy

Texas: Jakub Strachota

Mexico: Lucie Weber

První schůze všech kapitánů se koná 29.3. 2023. Určujeme termín Pouličky na 17.6., jelikož není jiný možný termín. Práce hodně, času málo. Do další schůze potřebujeme vybrat barvu triček a zjistit, zda vůbec poskládáme tým. Vytváříme mapu ulic a nacházíme sporná území, která nedokážeme určit, protože se spousta lidí nedokáže shodnout na území. Dáváme dohromady pravidla a shodujeme se na formátu Malého fotbalu 5+1. Plánujeme oslovit spolky a udělat minikošť gulášů. Do 30.4. je nutné odevzdat seznam triček, která jsou určena jak pro hráče, tak pro fanoušky. Domlouváme se na jednotném vzoru: Vepředu na srdci znak, vzadu název ulice. Průvod

● Barrandov	● Mexico	● Nazareth	○ Texas
● Kamenec	● Městečko	● Portoriko	

dělat nechceme, je to pokusný ročník v menším měřítku. Děláme hromadné letáčky, které dostal každý do schránky (Městečko nejrychlejší)

Za 14 dní další schůze:

Sporné území: Bydlí Pelíšek (Pavel Jagoš ml.) u babičky nebo doma? Nakonec je takových lidí mnohem více...

Mexico/Texas – Ulice od Peťúse po Kománkovo historicky spadá pod Mexico, kvůli obavám, že se Texas neposkládá, udělujeme přiřazení ulice k Texasu (především kvůli hráčům David Červenka a Lukáš Červenka, kteří chtějí hrát za Texas).

1.4. První zájemce o potisk „Bodýčka“

6.4. Členové obce Městečko začínají dělat vzpouru, protože citují „odjakživa bylo Městečko oranžové“.

Oranžovou barvu si vybral Barrandov, který Městečku přenechává oranžovou a vybírá si šedou.

Kamenec mění barvu z černé na žlutou (nedokážu posoudit, která barva byla horší výběr).

19.4. vzniká historicky první logo ulice Barrandov

Objevujeme fotky, původní dresy, vlajky, ale je to boj.... Loga potřebujeme dostat z fotek nebo vlajek do digitální podoby. Tohoto úkolu se zhostil Michal Zháňal, za což mu všichni děkujeme. Následně rušíme plán s minikoštem gulášů. Guláš bude pouze jeden.

Je 1.5. a nestíháme termín objednávky triček pro nacenění u grafika. Zároveň mi přichází pomájová stížnost od Mexica:

„Naše ulice oficiálně protestuje proti zabrání našeho území Texasem, a to s odkazem na vyjádření hned několika pamětníků pouličních turnajů. Pokud bude podobná aktivita jakékoli sousední části nadále vyvíjena, budeme nuceni vyhlásit neutrální pásmo a nakonec stejně všichni konvertujeme k národu mexickému. Tolik z vyjádření rady starších z dnešního rána.“

Reaguji: Vyzývám k uklidnění situace. Jde nám všem o to, aby konflikt dále neeskaloval.

„Děkujeme za příslib. Přemýšlíme o vytvoření pásma Gázy či zřízení raketové základny u Galečků se zaměřovacím satelitem u Šantyse. Pevně věříme, že k tomu snad nedojde a všichni se necháte dobrovolně porazit na hřišti.“

Holt jiný kraj, jiný mrav...

Domlouváme se na pravidlu, že hráči musí bydlet v Lipově. Tým musí tvořit minimální počet 12 hráčů, pokud se nenaplní, udělují se výjimky pro lidi, kteří zde nežijí. Z důvodu, že některé týmy by se bez hráčů nežijících v Lipově neposkládaly. Udělujeme výjimku pro Červenku Lukáše, aby mohl hrát za Texas. Zároveň v ulici u Koupaliště

vyhlašujeme referendum, ve kterém si lidé můžou vybrat, do které samosprávy patří. V Kamenci jsou nejisté starty bratří Škopíků, stejně jako Jagoš J., Jagoš A., Dohnal N. Dostávám povolení pro Urbánek T. a Urbánek M.

Po prvotní rozbourané debatě povolujeme zkrátka všechny. Zatrhuje pouze Kučeru Lukáše, jelikož dle našeho názoru převyšuje kvality ostatních mnohonásobně (Pouličáku se zúčastnit stejně nemůže, jelikož hraje mistrovské utkání). Zároveň zatrhuje Kučeru Davida, jelikož Nazareth eviduje dostatek hráčů. Attila a Peťa Kolacia konečně zjišťují, co po nich vlastně 17.6 chceme. Budou dělat jediní guláše. Barrandov absolvoval první trénink. Údajně se sešli ve třech lidech.

3.5. sehnal Tomáš Kučera původní originální pohár z roku 1977.

4.5. shrnutí schůze:

- Losování v pátek 9.6 v 19:00 v baru.

- Společný průvod nakonec bude! Ale musí začít v 7:30 (Městečko proti, Kamenc se zdržel hlasování).

- Deadline objednávky triček je v úterý 9.5.

- Kdo platí startovné, ten se registruje jako hráč.

- Sbíráme fotky ze starších ročníků, které vytiskneme a vyvěsíme na tabuli.

8.5. Vytvářím paniku, že začínáme brzo a průvod by měl být později. Tomáš Kučera mě utře jednou větou a jedeme dál podle plánu.

Od 19.5. začínáme vybírat peníze na trička. Městečko suverénně nejrychlejší. Společně s Mexikem a Texasem můžeme zaplatit zálohu. Suverénně poslední Portorico a Nazareth.

3.6. Zjišťujeme, že Lipovská jednička hraje v pátek 9.6. zápas v Damborčích, takže se nemůže zúčastnit losu. Posunujeme losování na 21:00 (možná později).

5.6. I přes nesouhlas některých kapitánů a nátlaku veřejnosti domlouvám zábavu v podobě DJ od 20:00.

6.6. Zatrhuje Mexicu bečku piva a guláše.

7.6. Nervozita stoupá.

Kapitán Nazarethu dostal berle.

8.6. Sháníme Kinder vajíčka na losování. Městečko přineslo 6 vajec, Portoriko 15.

9.6. Přebíráme s Tomášem Kučerou 365 triček objednaných pro 7 týmů. (Nejvíce Městečko 82 triček). Trávíme kontrolou 2 hodiny. Přes počáteční zmatky nakonec evidujeme jednu chybu, kterou nám pan Konečný ještě ten den dokáže napravit. Losování ve 21:00 dopadlo úspěšně. Prežila všechna Kinder vejce.

12.6. Schůze na hřišti. Zjišťujeme, že těžce nestíháme, rozvrhujeme si zařízení.

13.6. První trénink Texasu.

14.6. Na hřišti se maká jako o život, někteří kapitáni jedou na krev.

15.6. To co platilo včera, už neplatí ráno. Co platí ráno, už neplatí večer. Jedeme na krev, ale vždycky to dopadne dobře. Nemáme čas řešit soupisky. Na poslední chvíli dáváme deadline do půlnoci 15.6.2023.

Nazareth odevzdává 15.6.2023 v 23:59. Nazareth uvažuje o spojení s Městečkem příští rok (jsou fakt ožralí).

16.6. Zkoušíme mikrofon na bluetooth-funguje.

16.6. Brigáda, na hřišti. Finišují přípravy. Výzdobu dětí z družiny vezme děšť.

16.6. V Mexicu se stříkají vlajky, ladí kostýmy. Mexico si na nás prý chystá bránu s mýtným, ale nevíme, co nás čeká. Nazareth něco chystá na průvod, ale nevíme co.

Noc byla bezesná, s hrůzou jsme ráno vstávali a kladli si stále otázky, jestli lidi přijdou a jestli to nebude úplné fiasco. Ráno 17.6. v 6:00 se na hřišti schází hodně lidí na pomoc s úklidem a přípravami.

17.6. Mizím s posledními účastníky ranního chystání z fotbalového hřiště a jdu se rychle převléci. Čeká nás závorá s maskovanými četníky. Při výjezdu z Mexica nás pouští bez problémů, ale je mi jasné, že opačný vstup bude komplikovanější. Ve zmatcích doma hledám úplatek v podobě sedmičky Ginu.

V 7:15 jediná zúčastnění před obecním úřadem Renáta Páčová a David Joch. Při příchodu ke škole na poslední chvíli, s motýly v břiše, co se bude dít, se sombreroem na hlavě, rozvázanými boty a šlapající si na dlouhou mexickou sukni, jsem doběhla na slavnostní průvod a byla mile překvapená! Tak tohle fakt nikdo nečekal!

V 7:30 vycházíme od školy. Z rozhlasu zní píseň Všichni už jsou v Mexiku od Michala Tučného.

Po vstupu na mexickou půdu nás vítá Marek Joch a Jirka Bělín, kteří připravili přes noc překvapení společně s „Petitem“ Davidem Valáškem, Romanem Kočím, Honzou Šantavým a Lukášem Podluckým a postavili celníci. Ihned

poté co projde mexický lid, spadne závorá. Další na řadě jsou v bílém Texas, kteří jsou ze závorá překvapení, tak jako většina přítomných. Celníci jsou přísní, kontrolují, jestli přes jejich hranice nepřevážíme zakázané věci, drogy, cigarety, alkohol. Po delším zdržení se Texasu podaří s celníky „domluvit“ a otevírá se závorá. Na řadě je v oranžovém Městečko, které odpaluje dýmovnice. Některé fanoušky vidíme s rohy, což má souvislost s jejich přezdívkou „Kozlí“. Zde je to rychlejší. Přichází na řadu Kamenec. Úplatek máme schovaný v batohu, ale celníci jsou neúprosní. Po mnoha marných pokusech úplatku v podobě kamení, přistupujeme k láhvi tekutiny a jdeme dál. Po nás následuje ve fialovém Portoriko, v šedé barvě Barrandov, celý průvod uzavírá v modrobílé kombinaci s turbany na hlavě Nazareth. Všechny týmy jsou v jednotných barvách triček, prezentují se krásnými vlajkami, které si buď obstaraly sami nebo nás vybavila družina Základní školy

Lipov, za což ji patří obrovské díky! Fotky jsme nestihli zpracovat, naštěstí si na tuhle věc vzpomněla pouze jedna osoba.

Poté, co projde celý průvod přes závoru, nás vítají po obou stranách spoluobčané. Průvod byl famózní. Po příchodu na fotbalové hřiště ihned probíhá nástup a zahájení, kterého se zhostí David Joch. Jak zmiňuji v předešlých bodech, v pátek mikrofon fungoval. Po nástupu na hrací plochu bohužel pod nápoem mnoha lidí mikrofon vypovídá svou funkci a moderátor David Joch musí všechny překřičet. Naštěstí dle jeho slov „mám hlasivky po tatovi“ všechno zvládá bez problémů a můžeme se soustředit na to nejdůležitější a to je fotbal. Při nástupu na hrací plochu odpaluje dýmovnice také Nazareth. Na hrací ploše poté změří síly Městečko a Kamenec. Slavnostní výkop obstarala legenda lipovského fotbalu Zdeněk „Dub“ Daněk (ten mimochodem celou dobu nevěřil, že se tento turnaj

Tabulka po základní skupině			
	Mančaft	Skóre	Body
1.	PORTORICO	15:6	14
2.	NAZARETH	9:4	12
3.	TEXAS	13:6	11
4.	KAMENEC	15:10	10
5.	MEXICO	16:12	7
6.	BARANDOV	12:22	4
7.	MĚSTEČKO	4:24	1

Play off – Semifinále	
1. <u>PORTORICO</u>	vs 4. <u>KAMENEC</u>
_____	_____
2. <u>NAZARETH</u>	vs 3. <u>TEXAS</u>
_____	_____
Zápas o třetí místo _____	
_____	_____
Finále _____	
_____	_____

zorganizuje). Ostatní se posilňují v bufetu a připravují na svá první utkání. Na hřiště přichází postupně stále více lidí a z nás pořadatelů tak spadla veškerá nervozita. Počasí bylo naprosto skvělé, stejně jako atmosféra. Zdaleka nejhlasiťjší zastoupení má Městečko a Mexico, které si při vyhlášení konečného pořadí odnese také cenu – Nejlepší fanoušci.

Pro fanoušky byly připraveny dva bufety s občerstvením, jeden stánek s grilovaným cigárem, stanoviště s třemi druhy gulášů a ohniště pro opékání špekáčků. Odpoledne měly možnost děti malování na obličej, což dle očitých svědků byl jeden z velkých trháků červené soboty. Průběh turnaje se nedá moc popsat, ten se musí zkrátka zažít! Přesto se alespoň v kostce pokusíme popsat průběh dne.

Moderátor David Joch se po celý den věnoval jak samotnému dění na hřišti, tak fanouškům. Připravili jsme si ranní tipovačku, ve které si mohli fanoušci tipnout vítěze turnaje a celkový počet vstřelených branek. Odpoledne si každá část vybrala jednu ženu, která se zúčastnila slalomu s následnou střelbou na branku. Velmi si vážíme všech fanoušků fandících i při soutěžích. Vítězkou se stala Martina Jagošová z Mexica. Druhou soutěž nazvanou „Kopni si na Mechina“ byla možnost všech dětí kopnout pokutový kop na brankáře Marka Jocha. Soudě podle nedostatku diplomů, se děti tohoto úkolu zhostily s velkým zájmem. Musíme samozřejmě pochválit heroický výkon brankáře. Třetí soutěž byla určena pro muže. Každá část obce vybrala jednoho zástupce a ten měl za úkol trefit břevno v klasickém vyřazovacím módu. Vítězem se stal Břetislav Strachota z Texasu.

Hráči podávali úžasné výkony, které fanoušky rozhodně musely bavit. Fanoušci podávali skvělé výkony taktéž. Vše vytvořilo kouzelnou atmosféru, kterou by nám mohly závidět i některé prvoligové kluby. Velmi nás těší, že některé hráče neodradil ani věk ani dlouhodobější absence od fotbalu. Třešničkou na dortu byla poslední dvouminutovka zápasu Barrandov vs Městečko, kde se proti sobě utkaly jenom ženy. Zápas o třetí místo se dohodly týmy Portorica a Nazarethu,

z důvodu únavy a nedostatku hráčů, rozhodnout v přímém penaltovém rozstřelu, ve kterém byl úspěšnější tým Portorica.

Možná jedinou kaňkou byla menší přehánka, která některé lidi vyhnala ze hřiště nebo z celého areálu. To vše při finálovém utkání Texasu proti Kameneci, proto se posledního zápasu nezúčastnilo moc fanoušků. Přehánka byla naštěstí krátká, a tak se mohlo závěrečné vyhodnocení uskutečnit opět na hřišti. Předání původního poháru z roku 1977 se zhostil vítězný pamětník posledního Pouličáku z roku 1986 pan Jiří Čerešňák z Mexica. Je 19:00 a všem pořadatelům padá kámen ze srdce, že to všechno dobře dopadlo. Zároveň jsou v nás smíšené pocity zklamání, že to celé skončilo, protože to byla jízda. Od 20:00 se mikrofónu ujme DJ Igor Doležal, kterému jsme připravili místo „pod lesem“ s improvizovaným prostorem pro tanec. Zábava končí v nočních hodinách a při ranním úklidu se nás schá-

zí znovu mnoho, abychom přivedli fotbalový areál znovu do původního stavu.

Velké díky patří skvělým rozhodčím: František Žák a Tomáš Kučera

Za výborné guláše poděkování: Attila a Peťa Kolacia

Nejllepším hráčem byla kapitány jednohlasně zvolena hráčka Nazarethu – Simona Miškeříková

Nejllepším brankářem – Michal Zháňal, Portoriko

Nejllepší střelec turnaje – Martin Čerešňák, Portoriko

Nejllepší fanoušci – Mexico, Městečko

Vítěz turnaje – Texas

Celkový vítěz – Všichni, kdo se na turnaji podíleli organizačně, jako hráči či fanoušci!

Děkuji jménem předsedy KK kapitánům, Obci Lipov za podporu, všem výše zmiňovaným i těm nezmíněným, protože bez vás všech by Pouličák nikdy nevznikl! Příště znovu a lépe.

Dominik Hartmann, Lucie Weber

Rozpis Pouličák 17.6.2023			
Základní skupina			
	Výsledek	Střelci – domácí	Střelci – hosté
1. Městečko – Kamenec	0 : 4	—	DOMAL M., SV., BRANKER T., DEJČEK P.
2. Portoriko – Nazareth	2 : 0	ČEREŠŇÁK M., JAGOVÁ F.	—
3. Barrandov – Texas	0 : 4	—	HAJČEK L., HAJČEK M., JAGOVÁ P., ČERVENKA L.
4. Městečko – Mexico	0 : 8	—	JAGOVÁ P., BRANKER T., JAGOVÁ P., MEJŠKA E., JAGOVÁ S., HAJČEK L.
5. Kamenec – Barrandov	5 : 3	JAGOVÁ P., JAGOVÁ P., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.	JAGOVÁ P., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.
6. Texas – Portoriko	4 : 4	ČERVENKA L.	ČERVENKA L.
7. Mexico – Nazareth	0 : 1	—	MISKEŘÍKOVÁ S.
8. Barrandov – Městečko	3 : 2	HAJČEK L., JAGOVÁ M.	HAJČEK L., JAGOVÁ M.
9. Portoriko – Kamenec	1 : 1	ČERVENKA M.	JAGOVÁ S.
10. Barrandov – Mexico	4 : 4	HAJČEK L., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.	BRANKER T., JAGOVÁ M., JAGOVÁ S.
11. Texas – Nazareth	1 : 0	HAJČEK M.	—
12. Městečko – Portoriko	0 : 4	—	HAJČEK L., JAGOVÁ M., JAGOVÁ S.
13. Mexico – Texas	2 : 1	JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.	JAGOVÁ S.
14. Portoriko – Barrandov	4 : 2	ČERVENKA M., JAGOVÁ S.	HAJČEK L., JAGOVÁ S.
15. Nazareth – Kamenec	2 : 1	JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.	HAJČEK L.
16. Portoriko – Mexico	3 : 2	ČERVENKA M., JAGOVÁ S.	BRANKER T., JAGOVÁ M.
17. Kamenec – Texas	1 : 4	DOMAL M.	ČERVENKA L., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.
18. Městečko – Nazareth	0 : 3	—	JAGOVÁ S., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.
19. Mexico – Kamenec	0 : 3	—	BRANKER T., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.
20. Texas – Městečko	2 : 2	ČERVENKA L., JAGOVÁ S.	HAJČEK L., JAGOVÁ S.
21. Nazareth – Barrandov	3 : 0	JAGOVÁ S., JAGOVÁ S., JAGOVÁ S.	—

Z činnosti kulturní a školské komise

– V Lipově to žije!

S příchodem nového zastupitelstva jsme začátkem tohoto roku začali s novou kulturní komisí plánovat aktivity (někteří členové zůstali staronoví), kterými bychom udělali místním občanům radost. Jedním z cílů naší komise byla snaha zbořit staré mýty všech Lipovjanů o tom, že „u nás v Lipově to nežije“ nebo že „v jiných dědinách je více akcí než u nás“.

Těší nás, že jsme Vás evidovali ve větším počtu na vícero akcích a přejeme si, aby byl Lipov opět kulturním a společenským místem tak, jak to bývalo v historii Lipova vždycky. Akcí se tu děje opravdu spousta, netýká se to pouze Kulturní komise, ale i ostatních spolků a obecních složek, kteří si pro spoluobčany chystají ve svém volném čase mnoho akcí pro všechny věkové kategorie. V červnu bylo dokonce naplánováno tolik událostí, že jsme se rozhodli udělat pro přehlednost Kalendář společensko-kulturně-sportovních akcí v Lipově. Rozumím tomu, že Covid narušil na dlouhou dobu společenskou zábavu, rozbil tradice a rituály. Je velmi náročné se v této době opět vrátit na společenský život, přesto každý z pořadatelů ocení účast každého z Vás na akci, kterou pro občany Lipova bude pořádat.

Jelikož není čas, ztrácet čas, začali jsme v tempu. V posledním březnovém víkendu jsme pořádali koncert k výročí 30 let od rozdělení Československa. Součástí večera byl také křest společného CD HCM Petra Galečky a slovenské LH Ďatelinky pod vedením Ondreja Moloty. Ti k nám vážili cestu až spod Polany. Dále účinkovali Martin Hrbáč, Sboreček žen z Lipova, mužský sbor z Hrubé Vrbky, FS Lipovjan a sólisté. Výsledkem byla úžasná práce manželů Galečkových, kteří ve spolupráci se slovenskými kolegy vytvořili nádherný program, jemuž přihlížel plný sál včetně televizního štábu.

Přesně za týden „na apríla“ 1.4. jsme místo fórků vzali do rukou pytle a rukavice a vydali se uklidit naši vesnici v celorepublikovém projektu „Uklidme Česko“. I přes chladné počasí se sešlo celkem 59 skvělých dobrovolníků a nashro-

máždili jsme desítky plných pytlů s odpadem! Jsme rádi, že jsme mohli alespoň na chvíli zvelebit Lipov, ač některým spoluobčanům se tento projekt nezamlouvá a postupně pracují na tom, abychom měli co uklízet i příští rok. Bude-me velmi rádi, když se k nám příští jaro přidáte také!

Koncem měsíce dubna jsme již tradičně hostili přehlídku 51. ročníku Mladého Hornácka, ve kterém vystoupily dětské folklórní soubory z našeho blízkého okolí. O krásné sobotní folklórní odpoledne se postaralo celkem 280 účinkujících a 22 vedoucích souborů.

Bohužel kolize v termínech neumožnila oslavit Den matek ve stejném týdnu, kdy ho slaví celá republika, přesto jsme si pro naše maminky připravili pestrý program, ve kterém se nejprve představil se zajímavou přednáškou regionální spisovatel a novinář Jiří Jilík, jenž se věnoval tématu Žitkovské bohyně. Po přednášce následovala degustace vína dvou lokálních vinařů. Na závěr jsme si pro maminky připravili tvoření květináčů, které si následně nazdobily dle libosti z připravených ubrousků různých motivů. Přítomné maminky si květinový podvečer užily a kromě úsměvu na tváři si s sebou odnesly nazdobené květináč i kytíčku.

Červen patřil k měsíci mnoha akcí, takže jsme se v Lipově rozhodně nenudili. Již první víkend v červnu jsme se ve spolupráci s Hasiči zúčastnili Dětského dne před koupalištěm. Lipovští hasiči si pro děti připravili moc pěkný program v krásném prostředí a počasí vyšlo na jedničku. Kdo přišel, nemohl litovat.

10.6 jsme s Kulturní komisí navázali na tradiční akci Lipovská šlapka, která se posledních pár let nekonala. Ve spolupráci s otci myšlenky Lipovské šlapky HRABLE (Hornácký rekreační ansábl bicyklistů ledabyly emancipovaných) jsme lehce po desáté hodině slavnostním „výstřelem“ odstartovali rekreační závod, ve kterém na účastníky čekal krom daných tras, také Lipovský strmilák (sprint do kopce) či Mexický pětiboj (soutěž týmů). V podvečer na účastníky

Divadlo

Křest CD- HCM Petrā Galečky a LH Ďatelinka

bylo připraveno drobné pohoštění na místním koupališti. Celý den rekreační cyklistiky, soutěží a špekáčků jsme si náramně užili. Tento fakt nezměnilo ani počasí, které nám cestou z Vápenek dalo pořádně zabrat.

17.6. jsme po desítkách let obnovili tradiční Pouličák v Lipově, tentokrát v Malém fotbale. Po dlouhých hodinách strávených plánováním s kapitány všech částí naší obce jsme se v sobotu v 7:30 potkali před školou, od které vedl průvod všech týmů na fotbalové hřiště. Této události věnuji samostatný článek.

30.6. k nám zavítal Velický ochotnický spolek VOSK s krásnou pohádkou Princové jsou na draka. V pátečním červnovém podvečeru jsme si v hojném počtu diváků za křupání popcornu a srkání vychlazené bezinky užili tohle představení a rozloučili se tak se stávajícím školním rokem.

1.7. jsme naplánovali Červencovou noc s kapelou LORD, bohužel ze zdravotních důvodů jednoho z členů kapely jsme se rozhodli zrušit akci úplně.

Co nás čeká v druhé polovině roku?

12.8. Amatérský turnaj 3vs3 v plážovém volejbale + večerní koncert Honza Grebík

20.8. Akce pro seniory: Posezení s DH Blatnička

30.9. Lipovská desítka

17.11. Sametový výšlap

16.12. Vánoční dílničky

17.12. Vánoční koncert

28.12. Badmintonový turnaj

Pro více informací o našich akcích sledujte Facebook a Instagram Kultura Lipov

Jsem hrdý na to, že jsme dokázali jako Kulturní komise navázat na tradiční akce, které se tu konaly a byly oblíbené. Jedná se o Lipovskou šlapku, Lipovskou desítku a především Pouličák. Všechno jsou to události, které jsou spojeny a spjatý s Lipovem. Jsem velmi vděčný, že se na organizaci kromě členů komise podílela taky spousta lidí, co nemá nic společného s komisí. Ukázalo mi to, že pro dobrou věc se lidé dokáží obětovat, vyhovět a navzájem si pomoci. Tohle jsou ty lidské hodnoty, kterých si moc vážím a bez kterých by Pouličák nikdy nevznikl.

Chtěl bych moc poděkovat všem členům Kulturní komise za jejich aktivní přístup a chuť realizovat akce, které se udály. Zároveň za všechny členy komise přejeme všem občanům klidné a pohodové prázdniny, hodně sluníčka a co nejvíce krásných letních zážitků.

Dominik Hartmann

Lipovská šlapka

Uklidíme Lipov 23

Uklidíme Lipov 23

Statistika

Počet obyvatel Lipova k 31.12.2022 byl celkem 1497, z toho 744 mužů a 753 žen.

Průměrný věk obyvatel Lipova k 31.12.2022 byl 43,75 let.

V roce 2022 se narodilo 13 dětí, z toho 6 chlapečků a 7 holčiček.

V roce 2022 zemřelo 12 lipovských občanů, z toho 1 muž a 11 žen.

Vítání občánek - 1. dubna 2023

Anna Vařechová	18.6.2022	Lipov 525	Hana Jurenová	7.11.2022	Lipov 544
Andrej Černaj	10.7.2022	Lipov 594	Šimon Zríni	25.11.2022	Lipov 280
Eliška Beňová	8.9.2022	Lipov 86	Alžběta Maňáková	30.1.2023	Lipov 313
Tereza Bitmanová	16.9.2022	Lipov 548	Natálie Ostřížková	20.2.2023	Lipov 146
Rozárie Káčerová	12.10.2022	Lipov 38	Štěpánka Kozinová	27.2.2023	Lipov 470

